

alzheimer
nederland

Jaarverslag

Alzheimer Nederland 2020

Bekijk het digitale jaarverslag 2020 op www.alzheimer-nederland.nl/resultaten

Inhoud

Deel I - Bestuursverslag	3
Inleiding	4
1 Missie en doelstellingen	5
2 Resultaten	7
2.1 Wetenschappelijk onderzoek	8
2.2 Belangenbehartiging en hulp	11
2.3 Communicatie en publieksvoorlichting	17
2.4 Marketing en fondsenwerving	18
3 Organisatie en omgeving	21
3.1 Bestuur en medewerkers	21
3.2 Raad van Toezicht	25
3.3 Onze omgeving	28
4 Risicomanagement	32
5 Financiën	33
5.1 Efficiënte besteding van middelen	33
5.2 Het vermogens- en beleggingsbeleid	33
6 Korte vooruitblik	35
6.1 Plannen voor 2021	35
6.2 Begroting voor 2021	38
Deel II - Jaarrekening 2020	40
Deel III - Overige gegevens	68

Deel I

Bestuursverslag

Inleiding

2020 is een jaar dat niemand snel zal vergeten. Het coronavirus heeft iedereen geraakt. Het was een periode van verdriet, eenzaamheid en frustratie. Zeker ook voor de 290.000 mensen met dementie en hun mantelzorgers. Door een tijdelijke bezoekersstop in de verpleeghuizen konden veel families hun naasten maandenlang niet zien. Juist daar vielen vele slachtoffers als gevolg van het virus. Ook de mensen met dementie thuis hadden het moeilijk. Dagactiviteiten stopten en minder thuiszorg en respijtzorg zorgden voor een (te) grote belasting van mantelzorgers.

Dit raakte onze organisatie intens. Meer dan ooit waren we ons bewust van de noodzaak van ons werk. Onze eerste prioriteit was steun en zorg voor alle mensen met dementie en hun naasten. Dankzij de support van onze medewerkers, vrijwilligers, donateurs, bedrijven en andere betrokkenen konden we ons hier met hart en ziel voor inzetten. We behartigden de belangen van mensen met dementie en hun naasten bij het ministerie van VWS en andere stakeholders door voor alternatieven te zorgen voor alles wat stopte of minder werd. En boden steun via ons interactieve platform dementie.nl en de AlzheimerTelefoon. Met onze vrijwilligers hebben we in de regio's zoveel mogelijk online contactmomenten en kleinschalige ontmoetingen georganiseerd.

We lieten elkaar niet los. Heel Nederland deed mee aan onze paascampagne [#wevergetenjuli](https://www.alzheimer.nl/campagnes/wevergetenjuli). Met de campagnes van 'Samen dementievriendelijk' stimuleerden we (buurt)initiatieven, zoals elkaar helpen met boodschappen doen en een maaltijd verzorgen. Net als de prachtige serie 'Restaurant Misverstand' heeft dit bijgedragen aan meer begrip voor dementie in de samenleving.

Trots en dankbaar zijn we dat, ondanks alle beperkende maatregelen, de collecte is doorgegaan. Door de combinatie met online collecteren is er toch een grote bijdrage geleverd aan het hoognodige wetenschappelijke onderzoek naar dementie. Dit was nooit mogelijk geweest zonder de bevlogen inzet van alle collectanten en natuurlijk onze donateurs.

We zijn er nog niet. Corona is nog niet bedwongen, we ervaren nog dagelijks de gevolgen. Gelukkig zijn er lichtpuntjes zichtbaar, door de beschikbaarheid van een vaccin waarmee kwetsbare mensen en zorgmedewerkers nu met voorrang worden gevaccineerd. We hebben vertrouwen in de toekomst.

Met onze vrijwilligers en medewerkers en alle andere betrokkenen werken we samen aan vooruitgang.

Gerjoke Wilmink
directeur-bestuurder

Missie en doelstellingen

Dementie raakt steeds meer mensen. 1 op de 5 mensen krijgt dementie. En bij vrouwen zelfs 1 op de 3. In Nederland zijn momenteel 290.000 mensen met dementie. De verwachting is dat dit aantal in 2040 verdubbeld zal zijn tot meer dan een half miljoen mensen. Iedereen krijgt met de ziekte te maken: als patiënt, als mantelzorger of in de familie- of vriendenkring.

Alzheimer Nederland vertegenwoordigt de brede groep mensen die met dementie te maken heeft. We komen op voor hun belangen, bieden hulp en informatie en financieren wetenschappelijk onderzoek. Tegelijkertijd willen we de maatschappij stimuleren om goed te leren omgaan met mensen met dementie. Alzheimer Nederland is een gezondheidsfonds én een patiëntenorganisatie. Door deze rollen goed te combineren kunnen we uiteenlopende activiteiten optimaal uitvoeren.

Dat doen we niet alleen. Samen met duizenden vrijwilligers, mensen met dementie, mantelzorgers, onderzoekers, donateurs en collectanten bundelen we onze krachten om onze missie te realiseren:

Onze missie

We moeten dementie voorkomen of genezen. En tot die tijd maken we ons sterk voor het verbeteren van de kwaliteit van leven van mensen met dementie en hun omgeving.

Onze doelstellingen

Dementie is volksziekte nummer één en het realiseren van deze missie is een grote, complexe uitdaging. Dat vraagt heldere doelstellingen en een brede, langetermijnstrategie.

- De toekomst waarin dementie voorkomen of genezen kan worden, dichterbij brengen.
 - Dit doen we door te investeren in **wetenschappelijk onderzoek** en voorlichting te geven over het risico op dementie en de mogelijkheden voor preventie.
- De levenskwaliteit van mensen met dementie en hun omgeving verbeteren.
 - We zetten ons door **belangenbehartiging** in voor betere zorg en bieden mensen met dementie en hun mantelzorgers **hulp**, ondersteuning en informatie. Ook ondersteunen we onderzoek dat zich richt op de kwaliteit van leven van mensen met dementie en hun omgeving.
- Zo veel mogelijk mensen inspireren en middelen mobiliseren voor een toekomst zonder dementie - Dit doen we door donateurs te werven, geld in te zamelen en door heldere **communicatie en voorlichting** over ons werk.
- Onze organisatie goed neerzetten als spil in de samenwerking rond dementie.
 - Deze doelstelling komt tot uiting in al ons werk en de manier waarop we ons als **organisatie** in verschillende verbanden opstellen.

Onze strategie

Onze missie en doelstellingen vragen een brede en langetermijnaanpak. Alzheimer Nederland heeft daarom de **Nationale Strategie Dementie (NSD)** geformuleerd. Deze meerjarenstrategie richt zich op alle essentiële terreinen: de samenleving, ondersteuning, zorg, preventie én onderzoek en verbindt deze met elkaar.

In deze strategie hanteren we vier bouwstenen:

- Ondersteuning en zorg voor mensen met dementie
- Wetenschappelijk onderzoek voor een toekomst zonder dementie en een betere kwaliteit van leven voor mensen met dementie en hun omgeving
- Preventie van dementie
- Een dementievriendelijke samenleving.

De bouwstenen zijn gebaseerd op eigen bevindingen, onderzoek en signalen uit onze brede achterban. Ze zijn leidend voor onze focus en actieplannen.

Resultaten

2020: Een heftig jaar

Het coronavirus zette de samenleving het afgelopen jaar op zijn kop en heeft mensen met dementie en hun mantelzorgers extra hard geraakt. In verpleeghuizen was er maandenlang een bezoekverbod en vielen talloze slachtoffers als gevolg van het virus. Ook de mensen met dementie thuis zijn hard getroffen, door het (deels) wegvallen van sociale contacten, dagbesteding en thuiszorg.

De schrijnende situatie maakte het noodzakelijk om de prioriteiten van onze organisatie scherp te stellen en onze plannen en doelstellingen tussentijds bij te stellen. We hebben in augustus op basis van de ervaringen met corona een update gemaakt van onze Nationale Strategie Dementie (2021-2025). Hierin hebben we gekeken naar duurzame oplossingen, die blijvend zijn, omdat ze beter aansluiten op de behoeften van mensen met dementie en hun mantelzorgers. Onze eerste prioriteit ligt bij hun welzijn.

In 2020 hebben we nog intensiever samengewerkt met het ministerie van VWS en belangrijke stakeholders, zodat we de belangen van mensen met dementie en hun naasten konden behartigen. Ook hebben we minister De Jonge input gegeven voor zijn tienjarige landelijke dementiestrategie. Tegelijkertijd hebben we ons actief ingezet voor persoonlijke ondersteuning in de vorm van de AlzheimerTelefoon, ons online platform dementie.nl en lokale contacten en online activiteiten in de regio's.

Activiteiten aanpassen

De coronacrisis had ook invloed op verschillende geplande acties en activiteiten, die helaas niet door konden gaan. Onze begrote inkomsten uit het bedrijfsleven moesten we bijstellen. Ook daalden onze inkomsten uit acties van derden en kon onze eigen actie 2bike4alzheimer niet doorgaan. De face-to-face donateurswerving heeft in het voorjaar en in december stilgelegen. Anders dan bij veel andere goede doelen kon onze landelijke collecte in november wel doorgaan en bracht, mede dankzij online collecteren, meer op dan we eerder in 2020 dachten. Daarnaast hebben we met veel creativiteit meerdere nieuwe succesvolle campagnes ontwikkeld, zoals #wevergetenjullieniet en de 'Stop dementie' campagne.

Deltaplan Dementie

Dit jaar is het Deltaplan Dementie na acht jaar succesvol afgesloten. Dit programma, waarin Alzheimer Nederland de krachten bundelde met vele andere organisaties, heeft veel bereikt op het gebied van wetenschappelijk onderzoek, betere dementiezorg en een dementievriendelijke samenleving.

Enkele voorbeelden van resultaten zijn:

- Toegenomen kennis over de invloed van schadelijke eiwitten en erfelijke factoren en het eerder kunnen stellen van een diagnose door wetenschappelijk onderzoek.
- Verbetering van zorg en ondersteuning door het Register Dementie en de Zorgstandaard Dementie voor goede zorg.
- Een dementievriendelijkere samenleving door de vele nieuwe dementievrienden en het grote aantal gevolgde (online) trainingen binnen het programma Samen dementie-vriendelijk.

Met het Deltaplan Dementie is een stevig fundament gelegd voor de aanpak van dementie. Dementie vraagt echter blijvend om aandacht en een plek bovenaan de prioriteitenlijst. Daarom krijgt het Deltaplan Dementie een vervolg in de tienjarenstrategie van het ministerie van VWS, die in september is gepresenteerd door minister De Jonge.

Leeswijzer

We hebben in 2020 op verschillende terreinen aan onze doelstellingen gewerkt en resultaten behaald. Deze terreinen versterken elkaar en zijn nauw met elkaar verbonden.

In dit bestuursverslag onderscheiden we vier onderdelen. Bij elk van deze onderdelen noemen we onze resultaten.

1. Wetenschappelijk onderzoek
2. Belangenbehartiging en hulp
3. Communicatie, publieksvoorlichting en fondsenwerving
4. Organisatie

Deze vier onderdelen zijn terug te vinden in de doelstellingen in hoofdstuk 1. Bij elk onderdeel gaan we ook in op de Nationale Strategie Dementie, die leidend is voor ons functioneren.

2.1 Wetenschappelijk onderzoek

Alzheimer Nederland is de grootste private partij in Nederland die wetenschappelijk onderzoek naar dementie financiert. Het onderzoek dat wij ondersteunen richt zich op een beter leven voor mensen met dementie nu en een toekomst zonder dementie voor volgende generaties. Wij ondersteunen onderzoek naar de oorzaken van dementie, tijdige diagnose, preventie en behandeling en naar mogelijkheden om de levenskwaliteit van mensen met dementie en hun omgeving te verbeteren.

In 2020 zijn we er, ondanks de impact van corona, in geslaagd de financiering van wetenschappelijk onderzoek te continueren op hetzelfde niveau als vorig jaar. Bij de beoordeling van onderzoeksvoorstellen voor de financiering hebben we weer samengewerkt met (internationale) wetenschappers. Ook zijn mensen met dementie en mantelzorgers betrokken bij de keuze.

Corona had wel invloed op enkele activiteiten, zoals het Fellowshipprogramma. Door de maatregelen ging de fellowshipronde voor 2020 niet door en konden geen internationale beurzen worden toegekend. De bestedingen voor internationale stages en congresbezoek bleven achter door te weinig aanvragen. Ook de jaarlijkse netwerkbijeenkomst voor dementieonderzoekers, Mix&Match, kon niet doorgaan.

Onderzoek binnen het Deltaplan Dementie

Alzheimer Nederland heeft de afgelopen jaren veel onderzoek gesteund binnen het Deltaplan Dementie. In het laatste jaar van dit nationale programma investeerde Alzheimer Nederland opnieuw in onderzoeksprojecten. Daarmee kwam de totale bijdrage van Alzheimer Nederland sinds de start van het onderzoeksprogramma in 2013 op ruim € 16 miljoen, waarmee meer dan 130 projecten (mede)gefinancierd werden.

Enkele voorbeelden van subsidies en toekenningen vanuit het Deltaplan Dementie zijn:

- Een subsidie voor het consortium ABOARD, dat zich richt op het thema van ‘Precision medicine’, waarbij het mogelijk wordt om vanuit de geheugenpoliklinieken persoonsgerichte leefstijladviezen, diagnostiek en zorg te geven. Binnen dit consortium zijn naast alle Alzheimer Centra ook verschillende bedrijven en maatschappelijke organisaties betrokken. De middelen voor deze toekenning zijn geworven via de deelnemers van de VriendenLoterij.
- Een toekenning aan ZonMw voor een nieuw onderzoeksprogramma dat zij vanaf 2021 namens het ministerie van VWS zal uitvoeren. Het is gericht op onderzoek vanuit wetenschappelijke consortia of persoonlijke beurzen voor talentvolle onderzoekers.
- Financiering van meerdere onderzoeksprojecten van het Europese programma *JPNP*, waaronder onderzoek naar neurodegeneratieve ziekten.

Daarnaast hadden we weer een eigen subsidieronde voor innovatief fundamenteel onderzoek, waarin we subsidies toekenden aan dertien onderzoeksprojecten. Deze innovatieve subsidieronde werd georganiseerd met collega-organisaties uit Frankrijk en Duitsland.

Young Outstanding Researcher Award

In 2020 hebben we voor de tweede keer de prijs Young Outstanding Researcher Award, de YOR-award, uitgereikt. Met deze prijs voor buitengewoon talentvolle jonge onderzoekers willen we wetenschappelijk talent behouden voor het dementieonderzoek. Te vaak verlaten zij het onderzoeksveld door gebrek aan subsidies en vaste aanstellingsplekken. De YOR-award is dit jaar door twee onderzoekers gewonnen:

- Dr. Janne Papma werd winnaar in de categorie ‘onderzoek ten behoeve van de huidige generatie’, zij wil de prijs inzetten voor onderzoek naar het beter herkennen en behandelen van gedragsproblemen bij dementie zoals agressie, onrust en lusteloosheid.
- Dr. Susanne van Veluw werd winnaar in de categorie ‘onderzoek ten behoeve van toekomstige generaties’ en wil met haar onderzoek schadelijke eiwitophoping in het brein verminderen om zo dementie te voorkomen of af te remmen.

Ondersteuning van de Alzheimer Centra

Alzheimer Nederland werkte ook in 2020 intensief samen met de vijf Alzheimer Centra voor onderzoek, behandeling en begeleiding. Met deze samenwerking stimuleren we hoogwaardig wetenschappelijk onderzoek naar dementie en de toepassing van onderzoeksresultaten in de praktijk. De Alzheimer Centra krijgen jaarlijks een basissubsidie van Alzheimer Nederland.

Juridische balans tussen zelfstandigheid en bescherming

Alzheimer Nederland is co-financier van onderzoeksaanvragen binnen de Nationale Wetenschapsagenda. Vanuit die rol steunden we in 2020 een onderzoek naar nieuwe manieren om het huidige Nederlandse stelsel van maatregelen voor ouderenbescherming te vervangen. Deze voldoen namelijk niet aan de eisen van mensenrechtenverdragen en de behoeften van de huidige generatie ouderen. Ze leggen te veel nadruk op bescherming ten koste van autonomie, beperken de rechtsbevoegdheid van ouderen en bieden te weinig maatwerk. De resultaten van dit onderzoek moet de wetgever de mogelijkheid bieden om ouderen meer regie te geven over hun eigen leven.

Aandacht voor technologie

In 2020 startte Alzheimer Nederland met verschillende initiatieven op het gebied van technologie en dementie. Het doel is om het leven voor mensen met dementie en hun mantelzorgers aanzienlijk te verbeteren door persoonsgerichte, slimme, maar ongecompliceerde en niet-intimiderende technologische oplossingen, die écht het verschil kunnen maken. Dit doen we bijvoorbeeld door een samenwerking met het Dementia and Technology center of expertise (EDT) van de TU Eindhoven en verkenningen voor het oprichten van een technologieconsortium.

Overige projecten in 2020

- Voortzetting van de steun aan het onderzoek naar **‘Social Trials’** van prof. dr. mr. Anne Mei The. In 2019 steunde Alzheimer Nederland dit onderzoek naar de invoering van de sociale benadering en dit jaar vond de verdere ontwikkeling en implementatie plaats.
- Financiële steun voor (internationaal) congresbezoek, stages en het drukken van proefschriften. Het aantal aanvragen lag dit jaar door corona lager dan andere jaren.

- Publicatie van berichten en reacties op onderzoek naar dementie. Op onze website publiceren we berichten over doorbraken en opvallende resultaten in dementieonderzoek. In 2020 werd het artikel over preventie en voeding het meest gelezen: ruim 50.000 keer. Een artikel over hersenkrakers 35.000 keer en een nieuwe serie interviews met onderzoekers trok per deel ook duizenden bezoekers.

Onderzoeksagenda

In 2020 hebben we de onderzoeksagenda opgesteld. Deze agenda is de komende jaren leidend voor de financiering van onderzoeken door Alzheimer Nederland. Voor verdere concretisering van de onderzoeksagenda laat Alzheimer Nederland zogenaamde kennissyntheses uitvoeren. Dit is een overzichtsstudie naar de bestaande en ontbrekende wetenschappelijke kennis op dit terrein en de implementatie ervan in de praktijk. Alzheimer Centrum Limburg doet dit voor het thema ‘Overbelasting van mantelzorgers’.

De onderzoeksagenda is samengesteld op basis van de behoeften en wensen van mensen met dementie en hun naasten. Via verschillende focusgroepen werden circa 70 mantelzorgers en 30 mensen met dementie geïnterviewd. Daarnaast werkten nog eens 80 wetenschappers, zorgprofessionals en medewerkers van zorgverzekeraars, overheden en bedrijven mee. Samen stelden ze de belangrijkste doelen op, die vervolgens door ruim 600 mantelzorgers en mensen met dementie werden geprioriteerd.

2.2

Belangenbehartiging en hulp

Alzheimer Nederland wil de kwaliteit van leven voor mensen met dementie en hun naasten verbeteren. Daarom bieden we passende zorg voor mensen met dementie en de juiste ondersteuning voor mantelzorgers. Samen met onze vrijwilligers belangenbehartiging komen we op voor hun belangen, zowel landelijk als lokaal.

Belangenbehartiging

Belangenbehartiging doen we op verschillende niveaus. Zo komen we landelijk op voor betere dementiezorg, onderhouden we nauwe contacten met zorgverzekeraars en ondersteunen we gemeenten bij hun zorgtaken met tips en adviezen.

Afgelopen jaar lag de prioriteit bij initiatieven die bijdroegen aan het welbevinden van mensen met dementie en hun mantelzorgers in coronatijd. In vaste overleggen met het ministerie van VWS en belangrijke stakeholders, zoals Actiz, VenVN, Verenso, LOC en de Patiëntenfederatie, hebben we signalen van mensen met dementie en hun mantelzorgers laten horen. We hebben samengewerkt aan de Handreiking Zorg en de versoepeling van de bezoeksregeling in verpleeghuizen. Ook hebben we belangrijke input gegeven aan de minister De Jonge voor zijn tienjarige dementiestrategie.

Samen dementievriendelijk

Met het programma Samen dementievriendelijk bieden we Nederland handvatten om in het dagelijks leven goed om te gaan met dementie. We doen dit met publiekscampagnes en het aanbieden van on- en offline trainingen. Samen dementievriendelijk is een initiatief van

pensioenuitvoeringsorganisatie PGGM, Alzheimer Nederland en het ministerie van VWS en loopt van 2016 tot en met 2020.

De ‘beweging’ is afgelopen jaar verder gegroeid:

- In 2020 kwamen er meer dan 630.000 unieke bezoekers op samendementievriendelijk.nl;
- In 2020 hebben meer dan 100.000 nieuwe dementievrienden zich aangesloten bij de beweging, 74% heeft een online training gevolgd;
- Gedurende het gehele programma Samen dementievriendelijk (mei 2016 tot en met december 2020) hebben bijna 410.000 nieuwe dementievrienden zich aangesloten. In totaal zijn er meer dan 255.000 online trainingen gevolgd (door 62% van de geregistreerde dementievrienden).

Naast onze basistrainingen bieden wij ook twaalf gratis online branchetrainingen voor specifieke beroepsgroepen. Zo hebben wij de bewustwording in de Nederlandse samenleving verder vergroot door inzet van onze tv-commercial ‘Hans’ en hebben we campagne gevoerd om de horeca dementievriendelijker te maken, met Ron Blaauw als ambassadeur.

Ook hebben we ingezet op zichtbaarheid door een campagne op nieuwssites zoals nu.nl.

Deze campagne leverde een bereik op van meer dan 1.7 miljoen mensen en 17.600 nieuwe dementievrienden.

Door corona hebben we onze boodschap iets aangepast. In deze heftige tijd wilden we mensen vooral aanzetten tot actie: het helpen van mensen met dementie die nog thuis wonen. Met de campagne ‘Kan ik voor jou’ riepen wij de sociale omgeving van mensen met dementie op hun hulp aan te bieden, zodat zij zich ondersteund voelden. De gratis kaart werd meer dan 15.000 keer gedownload. We zijn trots dat de ontwikkelde tv-commercial een nominatie heeft gekregen voor de Gouden Loeki 2020. Een tweede campagne ‘In je buurt’ richtte zich op buurtgenoten en verenigingen. Zij kregen tips om voor mensen met dementie het verschil te kunnen maken, bijvoorbeeld door samen – coronaproof – te wandelen.

Door corona konden wij een groot deel van het jaar geen trainingen op locatie geven. De 155 vrijwillige trainers van Samen dementievriendelijk hebben in vier maanden 291 trainingen op locatie verzorgd. De overige maanden is er online voorlichting gegeven. Ook werden er veel online trainingen gevolgd. Inmiddels hebben in totaal meer dan 550 bedrijven en gemeenten zich aangesloten bij het programma en één of meerdere trainingen gevolgd.

Landelijke lobby

Alzheimer Nederland zet zich in voor de belangen van mensen met dementie en hun mantelzorgers. Dit doen wij onder meer door de politieke agenda in Den Haag te volgen en beïnvloeden. Afgelopen jaar hebben wij ons hard gemaakt op een groot aantal onderwerpen: corona, ontschotting, wachtlijsten casemanagement, crisisopnames, respijtzorg, vrijheidsbeperking, sociale benadering dementie, dagbesteding, ervaringsdeskundigheid, kwaliteit ziekenhuiszorg, dementievriendelijke samenleving, deskundigheid zorgpersoneel, preventie, maatwerk in de Wet maatschappelijke ondersteuning, informatievoorziening zorgverzekeraars en woonzorgvormen. Met als resultaat dat de inbreng van Alzheimer Nederland met grote regelmaat is gebruikt door Kamerleden in hun betoog of anderszins.

Om contact te houden met onze achterban en signalen tijdig en adequaat op te pakken hebben we ook in 2020 mantelzorgers en mensen met dementie structureel geraadpleegd. Afgelopen jaar deden bijvoorbeeld meer dan 2000 mantelzorgers mee aan onze coronapeilingen. Ook hebben we met het Nivel voor de zevende keer de Dementiemonitor Mantelzorg gehouden, waaraan 3577 mantelzorgers hebben meegedaan.

De peilingen en onderzoeken vormden de basis voor onze input aan de Tweede Kamer. Ook hebben we aan de hand van de resultaten drie focusbrieven opgesteld met onze adviezen voor verzekeraars, zorgkantoren en gemeentes.

Voorbeelden van resultaten op het gebied van belangenbehartiging zijn:

- De tienjarenstrategie van het ministerie van VWS, in september gepresenteerd door minister De Jonge, is grotendeels overgenomen van de Nationale Strategie Dementie van Alzheimer Nederland.
- De herziene Handreiking bezoeksregeling verpleeghuizen in coronatijd, waarin steeds werd beschreven op welke manier bezoek veilig kon plaatsvinden. Deze is mede door Alzheimer Nederland opgesteld.
- Continuering van de dagactiviteiten voor mensen met dementie in coronatijd, door actief overleg met de sector. In de campagne 'Meer maatwerk' zijn bovendien goede voorbeelden en richtlijnen voor dagactiviteiten met gemeenten gedeeld.
- De hernieuwde Zorgstandaard Dementie, geautoriseerd door het Zorginstituut en onderschreven door twintig zorgpartijen.
- Het borgen van het perspectief van mensen met dementie en hun mantelzorgers (patiëntenperspectief) in veertien professionele zorgrichtlijnen.

Regionale belangenbehartiging

Naast landelijke belangenbehartiging hebben we ook belangenbehartigers in de regio's. 190 regionale vrijwilligers zetten zich in voor de lokale belangenbehartiging. Zij participeren in de 60 dementieketens en zien erop toe dat zorgaanbieders, gemeenten en verzekeraars de zorg aanbieden, die aansluit bij de wensen en behoeften van mensen met dementie en mantelzorgers. Nieuw is de landelijke Dementiescan. De Dementiescan is een online tool voor het gesprek met de gemeenten. De tool geeft inzicht in de huidige situatie en helpt dementievriendelijker te worden. Met de Dementiescan kunnen belangenbehartigers vanaf november 2020 het dementiebeleid makkelijker aankaarten bij hun gemeente. Inmiddels zijn 42 vrijwilligers (belangenbehartigers) getraind en is de Dementiescan bij 19 gemeenten ingevuld.

Ons tweejaarlijkse onderzoek onder mantelzorgers, de Dementiemonitor, gaf de regio's ook meer inzichten. 45 van de 60 dementieketens hebben van de belangenbehartigers een regionaal rapport van de Dementiemonitor Mantelzorg 2020 ontvangen dat hen kan helpen bij verbeteractiviteiten. Deze regiorapporten kunnen online worden opgevraagd.

Hulp en advies

Landelijk bieden we hulp en advies, met name via onze website www.dementie.nl, een expertpanel, het online forum en de AlzheimerTelefoon. Onze 48 regionale afdelingen verzorgen hulp en advies op lokaal niveau.

In het afgelopen jaar was de behoefte van mensen met dementie en hun mantelzorgers aan ondersteuning door corona nog groter. We zagen de telefonische en online contacten toenemen. Specifiek op het gebied van corona hebben we steeds gezorgd voor actuele voorlichting, tips, Q&A's, adviezen en ondersteuning, passend binnen de geldende coronamaatregelen.

Dementie.nl: ons online platform voor mantelzorgers

Via het platform dementie.nl vonden ruim 1,5 miljoen bezoekers informatie, advies en hulp. Het aantal bezoekers is daarmee met meer dan een derde gestegen ten opzichte van 2019. Op het online forum werden door ruim 115.000 mensen berichten uitgewisseld.

Andere resultaten zijn:

- Ontwikkeling van de app 'Dat ben ik'. Dankzij een bijdrage van Stichting Den Brinker hebben we in samenwerking met SAP en Proxcellence de app 'Dat ben ik' ontwikkeld. Deze app maakt het makkelijker om contact te leggen met iemand met dementie. Aan de hand van het levensverhaal in beeld of tekst kan een gesprek op gang worden gebracht.
- Beschikbaarheid van informatie en een online training, specifiek gericht op mantelzorgers van jonge mensen met dementie. De gratis training op dementie.nl behandelt het hele

ziekteproces en geeft praktische informatie, tips en oplossingen. De ontwikkeling van de training was mogelijk door een bijdrage van het Innovatiefonds Zorgverzekeraars.

- Beschikbaarheid van inmiddels negentien experts. Deze experts beantwoorden vragen op allerlei gebieden, van casemanagement tot ergotherapie en financiële zaken. In totaal hebben deze experts in 2020 circa 1.800 vragen beantwoord (2019: 1.500).

De tevredenheid van bezoekers van dementie.nl bleef onverminderd hoog: de overgrote meerderheid vindt dementie.nl een (zeer) goede website. Meer dan driekwart is het (helemaal) eens dat dementie.nl helpt bij het omgaan met dementie en beveelt het gebruik van het online platform aan.

AlzheimerTelefoon

De 40 vrijwilligers van de AlzheimerTelefoon boden bijna 4.600 mensen (in 2019: 3.500) een luisterend oor of advies over het omgaan met dementie. Om meer mensen te kunnen helpen is vanaf mei een tweede lijn geopend. Dit is mede mogelijk gemaakt door een bijdrage van het KPN Mooiste Contactfonds voor de integratie van onze landelijke diensten.

Brochures

Alzheimer Nederland biedt naast het platform dementie.nl en de AlzheimerTelefoon ook informatie in de vorm brochures. Verschillende gratis themabrochures geven voorlichting over het omgaan met dementie. In 2020 zijn iets minder brochures per post verspreid, het aantal lag iets onder de 70.000 (2019: bijna 74.000). Tegelijkertijd is het aantal aangevraagde digitale brochures enorm gestegen, naar bijna 92.000 (2019: bijna 56.000).

Regionale hulpverlening

Eind 2020 telde Alzheimer Nederland 48 regionale afdelingen. In totaal zetten zich 3.600 vrijwilligers in voor zowel voorlichting over dementie als hulp en advies aan mensen met dementie en mantelzorgers.

2020 was een intensief jaar voor de afdelingen. Tijdens de eerste en tweede lockdown waren de Alzheimer Cafés gesloten. Veel activiteiten werden afgelast, zoals wandelgroepen en danssalons. Tijdens de eerste lockdown zijn vrijwilligers massaal overgegaan op online vergaderen, lokaal, regionaal en landelijk. Vervolgens is hard gewerkt aan het verder verbeteren het vrijwilligersregistratiesysteem Nexios en de regiopagina's op de corporate website. Ook werden steeds meer afdelingen actief op social media.

Voor de Alzheimer Cafés zijn alternatieven ontwikkeld, bijvoorbeeld via YouTube, regionale tv of lokale radio. In totaal zijn 50 Alzheimer Cafés online gegaan. Ook is er door de afdelingen gekeken welke andere mogelijkheden er binnen de richtlijnen van het RIVM waren. Afdelingen zijn bijvoorbeeld gestart met belcirkels, kleinschalige Alzheimer Cafés en andere alternatieve activiteiten voor mensen met dementie thuis. Een selectie van deze initiatieven is op het Vrijwilligersplein geplaatst ter inspiratie voor andere afdelingen.

Wereld Alzheimer Dag

Wereld Alzheimer Dag verliep in 2020 ook anders. Dit is een dag, waarop in de regio's allerlei activiteiten worden georganiseerd, met als doel aandacht te vragen voor dementie. Dit jaar kon een groot deel van de activiteiten niet doorgaan door corona. Andere activiteiten werden aangepast naar online varianten. De regionale afdelingen hebben met name in de media aandacht gevraagd voor de mensen met dementie en hun mantelzorgers. Ook was er een landelijk online Alzheimer Café.

Trainingen van vrijwilligers

Ook de trainingen van vrijwilligers van Alzheimer Cafés, belangenbehartigers, voorlichters en penningmeesters zijn vanwege corona omgezet in online varianten. Bijna 100 online trainingen en workshops zijn georganiseerd voor meer dan 900 deelnemers, inclusief belangenbehartigers. Een positief gevolg was dat we door deze online variant meer vrijwilligers hebben bereikt: het aantal is verdubbeld ten opzichte van voorgaande jaren.

Vrijwilligersevent

De traditionele tweejaarlijkse vrijwilligersdag is ondanks corona toch doorgegaan. De dag is aangepast naar een online event, waar 600 vrijwilligers zich voor hebben aangemeld. Dit hoge aantal is nooit eerder gehaald. Voorzitter van de dag was Bertien Houwing, voorzitter van Afdeling Amersfoort. Aan tafel, fysiek of via 'livestream', werden bijzondere gasten ontvangen, zoals prof. dr. Wiesje van der Flier, Hugo Borst, Adelheid Roossen en Teun Toebees.

Communicatie naar vrijwilligers

Het online platform het Vrijwilligersplein, was afgelopen jaar voor de communicatie belangrijker dan ooit. Dit platform is verder verbeterd. Inmiddels staan hier negen informatiedossiers en zijn de nieuwsmogelijkheden uitgebreid. Ook de agenda is aangepast. Vrijwilligers ontvangen maandelijks het Vrijwilligersnieuws. Deze digitale nieuwsbrief werd door ongeveer 60% van de ontvangers geopend. Gemiddeld klikte bijna 30% door naar 'meer informatie'.

2.3

Communicatie en publieksvoorlichting

Alzheimer Nederland vertegenwoordigt een groeiende groep mensen die met dementie te maken heeft. We komen op voor hun belangen, bieden informatie en financieren wetenschappelijk onderzoek. Tegelijkertijd willen we de maatschappij stimuleren om goed te leren omgaan met mensen met dementie. In onze communicatie willen we mensen informeren en voorlichten over dementie én hen bewust maken van de impact van de ziekte op de samenleving. Wij bewegen ons dan ook op alle terreinen binnen het dementieveld, van politiek tot portiek, voor een toekomst zonder dementie en een beter leven mét dementie. Deze veelzijdigheid communiceren wij online en offline, door campagnes, op onze website en in de media. Hieronder noemen we enkele voorbeelden.

Alzheimer Nederland online

Het aantal unieke bezoekers van onze website www.alzheimer-nederland.nl steeg in 2020 van 2,5 naar 3 miljoen. Daarnaast lieten alle social media kanalen een groei zien. Vooral het aantal volgers op LinkedIn en Instagram is procentueel sterk gegroeid. Ook het aantal abonnees van onze digitale nieuwsbrief steeg dit jaar flink.

- Twitter: 12.023 volgers (2019: 11.692)
- Facebook: 132.006 volgers (2019: 125.645)
- LinkedIn: 22.210 volgers (2019: 15.238)
- Instagram: 17.742 volgers (2019: 11.921)
- YouTube: 3.020 abonnees (2019: 2.350)
- Digitale nieuwsbrief: 259.963 abonnees (2019: 203.149)

Televisieserie Restaurant Misverstand

Veel aandacht voor dementie was er naar aanleiding van de tv-serie Restaurant Misverstand, waarin negen relatief jonge mensen met dementie tijdelijk als restaurantmedewerker werkten, onder de bezielende leiding van chef-kok Ron Blaauw. Vijf weken lang zagen tv-kijkers iedere maandag wat de deelnemers ondanks hun ziekte nog wel konden en hoe de samenleving hen hierbij kan ondersteunen.

De serie is in opdracht van Talpa TV, door producent Concept Street, in samenwerking met Alzheimer Nederland gemaakt. De Vriendenloterij maakte het programma mede mogelijk. De opnames vonden plaats in het restaurant La Lotteria.

Alzheimer Nederland heeft de deelnemers en hun familieleden intensief begeleid en onderhoudt nog steeds contact. De kijkcijfers waren boven verwachting: per aflevering keken meer dan 800.000 mensen. Naar aanleiding van de serie werden bovendien meer dan 175.000 geheugentests afgerond en bijna 25.000 brochures aangevraagd.

Alzheimer Nederland in de media

Ook dit jaar kwam Alzheimer Nederland weer regelmatig in de pers. We zochten de media op met onze standpunten en campagnes. Bij verschillende actuele onderwerpen werd om onze reactie gevraagd.

Zo waren we te zien bij Max Ouderenjournaal, EditieNL, Hart van Nederland en Vijf Uur live over de #wevergetenjullieniet campagne. Ook stonden we met een interview over de impact van corona in het NRC en Leids Dagblad en waren we op Wereld Alzheimer Dag te horen bij Toine & Stax op Radio 1. Een uitgebreid interview over de situatie in verpleeghuizen verscheen in Trouw. Ook reageerden we op resultaten vanuit wetenschappelijk onderzoek. Zo stonden we op Nu.nl met een reactie over een nieuwe bloedtest om alzheimer te voorspellen. Een reactie die ook werd opgepakt door veel andere media, zoals het Parool en Radio 1. Restaurant Misverstand kreeg ook veel landelijke en lokale media-aandacht. We begeleidden de deelnemers hierbij en waren zichtbaar van Koffietijd tot in het Telegraaf magazine Vrouw. Een van de deelnemers werd zelfs uitgenodigd voor een gesprek met premier Rutte.

Magazine Alz...

Ook in 2020 hebben we ons relatiemagazine Alz... uitgebracht. In het magazine was aandacht voor uiteenlopende onderwerpen, van resultaten op het gebied van onderzoek en interviews met onderzoekers tot concrete tips, ervaringsverhalen en reportages ter inspiratie. De drie edities zijn verstuurd in een oplage van ongeveer 130.000 naar onder andere donateurs, vrijwilligers en mantelzorgers die actief betrokken zijn bij Alzheimer Nederland.

2.4

Marketing en fondsenwerving

Marketing en fondsenwerving wil zoveel mogelijk mensen inspireren en middelen activeren om de doelstellingen op het gebied van een toekomst zonder dementie en een beter leven met dementie te realiseren. Dat betekent flinke ambities op het gebied van fondsenwerving. We streven naar duurzame relaties met zo veel mogelijk donateurs en willen ons contact met hen zo persoonlijk en relevant mogelijk maken.

In 2020 hebben we de strategie voortgezet om te blijven bouwen aan het merk Alzheimer Nederland. Op het gebied van fondsenwerving zagen we de impact van corona en de lockdown. Toen we in de eerste weken van de lockdown de giften fors zagen dalen, zijn we direct gestart met het ontwikkelen van nieuwe campagnes in april en mei. Hierbij hebben we steeds rekening gehouden met gevoeligheden in de samenleving. Door nieuwe campagnes en aangepaste activiteiten hebben we de fondsenwerving ondanks corona toch op peil weten te houden. Uiteindelijk heeft de groei in bekendheid en waardering in 2020 geleid tot bovengemiddeld meer nieuwe donateurs.

Fondsenwerving onder particulieren

Voor fondsenwerving onder particulieren hebben we ook in 2020 weer een breed scala aan middelen ingezet om verschillende doelgroepen zo goed en effectief mogelijk te bereiken: (e-)mailings, onze online en social mediakanalen, belacties en deur-aan-deur werving. Een tv-show lukte dit jaar niet. Door de coronamaatregelen hebben we in het voorjaar en in december bovendien de deur-aan-deurwerving moeten opschorten en de werving moeten aanpassen aan de geldende beperkingen.

Naast het steunen via een donateurschap of gift, steunen steeds meer mensen ons werk door het kopen van onze Vergeet-mij-niet-producten. Rondom Moederdag, Wereld Alzheimer Dag en in december hadden we succesvolle campagnes met Vergeet-mij-niet-producten.

In het najaar voerden we een brede ‘Stop dementie’ campagne, die naast zichtbaarheid veel nieuwe donateurs opleverde. Ook andere campagnes en het tv-programma Restaurant Misverstand hadden een positief effect op de inkomsten uit particuliere donaties. Met als resultaat een grotere groei in inkomsten en aantallen donateurs dan begroot.

Daarnaast ontvingen we donaties en giften van grote giftgevers (major donors) en via onze regionale afdelingen.

Fondsenwerving onder zakelijke giftgevers

Ook voor de zakelijke fondsenwerving werd een breed scala aan middelen ingezet. Deze varieerden van mailings, werving via online- en offlinekanalen tot inzet van bedrijfsvrienden en het partnerprogramma van Alzheimer Nederland. Dit heeft, ondanks de impact van de coronacrisis op veel bedrijven, toch geresulteerd in een groei van het aantal giften. Zowel de hoogte per gift als het aantal opgebouwde zakelijke relaties is in 2020 gestegen.

Collecte

De collecteweek vond afgelopen jaar plaats van 1 tot en met 7 november. Door de coronamaatregelen was het lang onzeker of de collecte door zou gaan. Uiteindelijk is circa 87% van de opbrengst van 2019 gerealiseerd. Dit resultaat is hoger dan we gedurende het jaar verwachtten. Veel collectes van andere goede doelen organisaties konden niet doorgaan of zijn in veel kleinere vorm georganiseerd. In totaal hebben ruim 10.000 collectanten gelopen. De hoge opbrengst was mede te danken aan de voorafgaande 'Stop dementie' campagne 'Wat alz ...' en de introductie van de mobiele collecte, waarvoor nog eens 9.000 online collectanten zich hebben ingezet.

Naast de landelijke collecteweek werd, ondanks regionale beperkingen, ook tijdens de Goede Doelenweken geld ingezameld.

Nalatenschappen

Nalatenschappen zijn belangrijk voor Alzheimer Nederland. Door Alzheimer Nederland op te nemen in het testament, kunnen mensen bijdragen aan het vinden van een oplossing voor dementie. Voor nalatenschappen richt Alzheimer Nederland zich grotendeels op haar eigen achterban. Daarnaast vragen we meer aandacht voor deze vorm van geven met behulp van testimonials, onder andere via Facebook.

In 2020 hebben 136 mensen aangegeven dat ze aan Alzheimer Nederland willen nalaten. Dat is een groei van 20%. Ook het aantal opengevallen erfstellingen en legaten is toegenomen tot 153, een groei van 35% ten opzichte van 2019. Dat maakt 2020 een uitzonderlijk jaar voor het programma Nalaten, ook omdat Alzheimer Nederland een aantal hele grote erfenissen ontving. Dit heeft er uiteindelijk voor gezorgd dat de opbrengsten uit nalatenschappen van 2020 ongekend hoog zijn uitgekomen.

Organisatie en omgeving

3.1

Bestuur en medewerkers

Alzheimer Nederland is een stichting. We streven een maatschappelijk doel na, zonder winstoogmerk. Dat komt ook naar voren in onze missie. Alzheimer Nederland wordt bestuurd door één directeur-bestuurder. Zij geeft leiding aan de organisatie, draagt de eindverantwoordelijkheid voor het beleid en legt verantwoording af aan een onafhankelijke Raad van Toezicht.

Directeur-bestuurder

Gerjoke Wilmink is de directeur-bestuurder. Mevrouw Wilmink heeft de volgende nevenfuncties:

- Lid Bestuur Huis voor de Gezondheid
- Lid Raad van Toezicht bij Nationaal Fonds Kinderhulp
- Vice-voorzitter Bestuur Betaalvereniging
- Lid College van Beroep Reclame Code Commissie

Managementteam

Het beleid van Alzheimer Nederland wordt ontwikkeld door het managementteam (MT). Dit team bestaat uit de directeur en de managers van de verschillende afdelingen:

- Wetenschappelijk onderzoek.
- Belangenbehartiging en Regionale hulp.
- Dialoog en Landelijke hulp.
- Marketing, Fondsenwerving, Data intelligence en Publieksservice.

Het MT wordt ondersteund door de stafafdelingen Corporate communicatie, Informatiemanagement & ICT, Financiële administratie en Personeel & Organisatie.

Medewerkers

In 2020 is Alzheimer Nederland uitgeroepen tot **'best workplace'**. Op basis van feedback van medewerkers over de mate van vertrouwen, trots en plezier én de evaluatie van het werkgeversbeleid is Alzheimer Nederland genomineerd. De medewerkers gaven de hoogste score op de mate van trots, die wordt gevoeld en op de onderlinge verbondenheid. Tijdens een online liveshow is bekendgemaakt dat wij als negende zijn geëindigd. Great place to work zegt hier het volgende over:

“Alzheimer Nederland staat dit jaar direct in de Top 10 na hun deelname aan het Great Place To Work onderzoek. Nog extra bijzonder is dat deze organisatie het enige goede doel is op de lijst van 40 Best Workplaces in 2020. Bij Alzheimer Nederland dragen mensen echt zorg naar elkaar uit, dit komt door hun sterke mensgerichte cultuur. Medewerkers waarderen de rol die de organisatie speelt in de maatschappij en de zorgzaamheid onderling.”

Vanuit de uitkomsten van het medewerkersonderzoek en de feedback op het werkgeversbeleid hebben wij een aantal thema's in 2020 opgepakt. Zo hebben we de arbeidsmarktcommunicatie geoptimaliseerd door deze beter te laten aansluiten op de doelgroepen, kernwaarden en het merk Alzheimer Nederland. Ook hebben we geïnvesteerd in een online trainingsaanbod voor onze medewerkers. Via de online leeromgeving van Good Habitz hebben alle medewerkers laagdrempelig toegang tot een zeer divers aanbod aan trainingen en masterclasses.

Vitaliteit

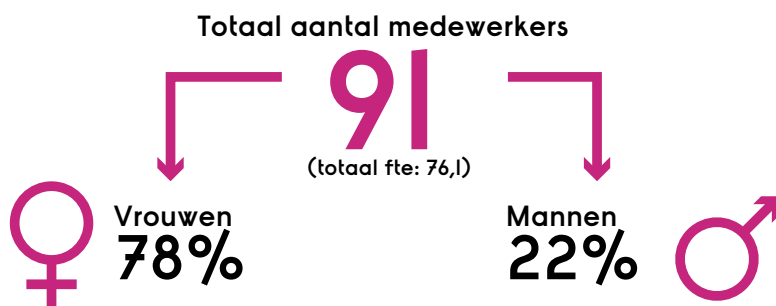
Zeker in dit coronajaar stond vitaliteit hoog op de agenda. We hebben daarom veel aandacht besteed aan goede informatie over gezond thuiswerken en de invloed van bewegen. Ook hebben we medewerkers door middel van coronaverlof de ruimte gegeven voor het in balans brengen van hun werk- en privéleven. Thuiswerken schept ook afstand. Om de onderlinge verbinding tussen medewerkers te behouden, hebben we diverse online borrels en online teambuilding-activiteiten georganiseerd.

Functiegebouw

Eind 2019 is gestart met het optimaliseren van ons functiegebouw. Het nieuwe functiegebouw heeft in het derde kwartaal van 2020 zijn beslag gekregen.

Onze organisatie in cijfers – peildatum 31-12-2020

Aantal nieuwe medewerkers

7

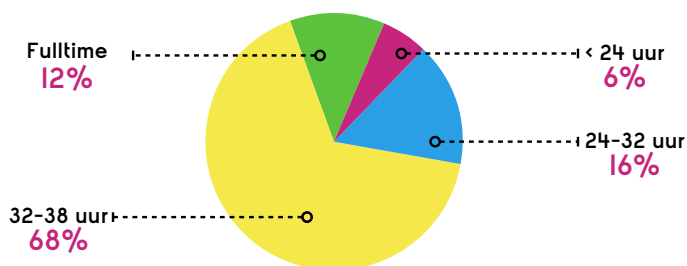
Aantal medewerkers uit dienst*

15

Verloop

16%

Parttime » fulltime

Verzuim

Verzuimpercentage**

5,8%

*) betreft 7 medewerkers van het project Samen dementievriendelijk.

**) het verzuimpercentage (excl. zwangerschapsverlof) is ongeveer gelijk gebleven aan vorig jaar. De meldingsfrequentie is gedaald, dit betekent dat het aandeel kortdurend verzuim is afgenomen.

Medezeggenschap

Medezeggenschap van collega's is van direct belang voor de kwaliteit van de besluitvorming en daarmee het functioneren van de organisatie. Meedenken en vormgeven vergroot de effectiviteit van het beleid en het draagvlak daarvoor. Binnen Alzheimer Nederland is er een actieve ondernemingsraad, bestaande uit vijf collega's. Zij worden voor een periode van vier jaar gekozen, met de mogelijkheid om herkozen te worden voor een tweede termijn. De OR is in 2020 tien keer bijeen gekomen, waarvan vijf keer met de directeur-bestuurder.

Communicatie met de organisatie vond plaats via de OR-nieuwsflits. Onderwerpen waar de OR zich in 2020 mee bezig heeft gehouden zijn onder meer: het nieuwe functiehuis, het project 'hybride werken', de financiën en de impact van corona.

Vrijwilligers

Alzheimer Nederland is altijd dichtbij. Dit komt omdat we ook een vrijwilligersorganisatie zijn. We zijn trots op de ruim 3.600 vrijwilligers zich vanuit 48 regionale afdelingen dagelijks inzetten om mensen met dementie en hun naasten te helpen. Vrijwilligers zijn heel belangrijk voor onze organisatie. Ze zijn actief in de verschillende regio's en hebben nauw contact met de achterban. Dankzij onze vrijwilligers weten we wat er leeft en speelt en kunnen we onze activiteiten optimaal uitvoeren.

Ondanks corona is het aantal vrijwilligers in 2020 stabiel gebleven. Ook voor hen was het een heftig jaar. Een groot deel van hen behoort door hun leeftijd tot de kwetsbare groep mensen. Dat maakte het moeilijker om actief te zijn. Desondanks hebben ze allerlei online alternatieven ontwikkeld om mensen met dementie en hun omgeving te blijven steunen.

Gedragcodes en richtlijnen

Alzheimer Nederland is een 'Erkend Goed Doel'. Dat wil zeggen dat we als organisatie voldoen aan de kwaliteitseisen van het CBF, de toezichthouder voor goede doelen in Nederland (www.cbf.nl). Ook volgen we de richtlijnen voor goed bestuur, zoals die zijn vastgesteld in de *Code Goed Bestuur* van de Samenwerkende Brancheorganisaties Filantropie (SBF). Alzheimer Nederland heeft tevens een ANBI-status. Dit betekent dat de Belastingdienst Alzheimer Nederland erkent als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

Integriteitsbeleid

Vanuit onze maatschappelijke rol hechten wij veel waarde aan het vertrouwen dat de samenleving in ons stelt. Hieruit vloeit vanzelfsprekend voort dat Alzheimer Nederland op een integere wijze uitvoering wil geven aan al haar activiteiten. Een vermoeden van ernstig grensoverschrijdend gedrag melden wij bij de toezichthouder CBF Goede Doelen.

Voor sommige functies in de organisatie, zowel vrijwillig als betaald, is een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) verplicht. De VOG-verplichting geldt met ingang van 2019 en was vanaf dat moment van toepassing bij nieuwe functie-bezettingen.

Alle vrijwilligers en medewerkers worden geacht te handelen binnen de wet- en regelgeving en de algemeen aanvaarde maatschappelijke normen en waarden. Het melden van een potentieel tegenstrijdig belang dat van (materiële) betekenis voor de stichting kan zijn wordt direct conform de Meldprocedure Klokkenluidersregeling gemeld.

Het melden van schendingen op binnen de organisatie geldende regels of normen gebeurt bij de externe vertrouwenspersoon. In 2020 zijn geen meldingen gedaan.

3.2

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht (RvT) ziet toe op het beleid van Alzheimer Nederland. Daarnaast functioneert de raad als werkgever van de directeur-bestuurder en kan hij – gevraagd en ongevraagd – advies geven. Raadsleden doen hun werk als onbetaalde vrijwilligers.

Commissies

De raad kent twee commissies voor specifieke aspecten van het toezicht:

- De **Financiële Commissie** bestaat uit twee leden van de Raad van Toezicht. Daarnaast neemt de directeur-bestuurder deel aan deze commissie. De financieel controller geeft toelichting op de financiële situatie.
- De **Remuneratiecommissie** bestaat uit de voorzitter en één ander lid van de raad. In een jaargesprek bespreken zij met de directeur-bestuurder het functioneren van laatstgenoemde en de samenwerking met de raad. Op basis van dit gesprek formuleert de commissie een advies voor de honorering van de directeur-bestuurder. Dit gesprek heeft plaatsgevonden in juni 2020.

Vergaderingen en thema's

In 2020 heeft de Raad van Toezicht, evenals de Financiële Commissie, vijf keer vergaderd, deels online. De raad boog zich onder meer over het jaarverslag en de jaarrekening van 2019, de voortgang van het strategisch plan en de begroting voor 2020. Extra aandacht was er voor de (mogelijke) effecten van de coronacrisis op het beleid en de inkomsten van Alzheimer Nederland, onder andere door een extra overleg met de voorzitters van de RvT en de Financiële Commissie.

Bezoldiging directie

De Raad van Toezicht heeft op advies van de remuneratiecommissie het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd. De laatste evaluatie was in de zomer 2020.

Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt Alzheimer Nederland de regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties, zie ook www.goededoelennederland.nl.

De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie bij directeur-bestuurder Gerjoke Wilmink vond plaats door de remuneratiecommissie. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score van 490 punten, categorie i, met een maximaal jaarinkomen van € 141.765,-

Het voor toetsing aan het geldende maximum relevante werkelijke jaarinkomen bedroeg voor directeur-bestuurder Gerjoke Wilmink € 132.424,- (1FTE). Deze beloning bleef binnen het eerder genoemde maximale jaarinkomen.

Het jaarinkomen met de werkgeversbijdrage pensioen blijft voor directeur-bestuurder Gerjoke Wilmink met een bedrag van € 144.825 binnen het in de regeling opgenomen maximum bedrag van € 201.000 per jaar.

De belaste vergoedingen, bijtellingen, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn stonden bovendien in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen.

De hoogte en samenstelling van de bezoldiging worden in de jaarrekening toegelicht in de toelichting op de staat van baten en lasten.

Externe controles

De jaarlijkse externe controle van de jaarrekening is in 2020 uitgevoerd door accountants van Mazars. Ook het CBF (Centraal Bureau Fondsenwerving) neemt elk jaar de jaarrekening door en elke drie jaar toetst dit bureau de hele organisatie, in verband met eventuele verlenging van de erkenning als goed doel.

Evaluatie

Jaarlijks evalueert de Raad van Toezicht zijn eigen functioneren, met aandacht voor:

- Samenstelling van de raad en onderlinge samenwerking en communicatie;
- Rollen en taakuitoefening van individuele leden;
- Rol als werkgever, toezichthouder en adviseur;
- Samenwerking met en informatievoorziening door de directeur-bestuurder;
- Inzicht in maatschappelijke waardering door stakeholders;
- Prioriteiten en aandachtspunten voor de komende periode.

In 2020 heeft de raad deze zelfevaluatie in de vergadering van december gedaan.

Samenstelling Raad van Toezicht 2020

Mevrouw mr. drs. J.W.E. Spies – voorzitter (t/m 2022, niet herbenoembaar)

Burgemeester van Alphen aan den Rijn

Voorzitter Nederlands *Genootschap van Burgemeesters (NGB)*

Voorzitter Raad van Toezicht *Reclassering Nederland*

Lid bestuur *Nationaal Groenfonds*

Lid bestuur *Stichting Carnegie Heldenfonds*

De heer prof. dr. G.W.A.M. Padberg – vicevoorzitter (t/m 2020, niet herbenoembaar)

– per 2 december afgetreden vanwege het verstrijken van de wettelijke termijn. Opgevolgd door prof. dr. V.E. Lemmens

Lid bestuur *FSHD Stichting*

Lid Scientific Advisory Board *FSH Society, Boston, USA*

Adviseur Board of Directors *FSH Europe*

Medisch adviseur, *Spierziekten Nederland*

Scientific Director *European Neuromuscular Centre (ENMC)*

De heer ir. F.A.M. Spijkers – lid/voorzitter Financiële Commissie (t/m 2022, niet herbenoembaar)

Partner *Damhuis Elshout Verschure organisatieadviseurs*

Mevrouw drs. M. Bolle – lid/lid Financiële Commissie (t/m 2021, niet herbenoembaar)

Zelfstandig communicatieadviseur en directeur *adviesbedrijf M. Bolle Advies BV*

Voorzitter *Kofi Annan Stichting*

Voorzitter *Stichting Straatnieuws Rotterdam en Den Haag*

Lid bestuur *Nieuwe Kerk, Den Haag*

De heer drs. J.A.L. de Keijzer – lid (t/m 2021, niet herbenoembaar)

Arts

Voorzitter bestuur *Stichting Vrienden van Dignis*

Lid bestuur *Cura Vera*

Lid bestuur coöperatie *Zon4Ons*

De heer drs. V.P. van den Boogert – lid (t/m 2024, herbenoembaar)

– Per 1 maart toegetreden

Senior Advisor *Boston Consulting Group*

De heer prof. dr. V.E. Lemmens – lid (t/m 2024, herbenoembaar)

– Per 1 augustus toegetreden

Lid raad van bestuur *IKNL (Integraal Kankercentrum Nederland)*

Leerstoel Cancer surveillance *Erasmus Medisch Centrum*

Editorial Board *European Journal of Cancer*

Redactielid van *Oncologie Up-to-date*

Werving, benoeming en ontslag

De Raad van Toezicht benoemt en ontslaat zelf zijn leden en werft deze aan de hand van een profielschets. We letten op een evenwichtige samenstelling, met leden die expertise hebben op één of meerdere van de volgende gebieden: wetenschappelijk onderzoek rond dementie, marketing, communicatie, media, bedrijfsleven en financiën. Ook willen we iemand met ervaring met (de zorg rond) dementie in de raad en streven we naar een goede verdeling in geslacht, leeftijd en maatschappelijke achtergrond. Alle leden moeten bestuurlijke kwaliteiten hebben en blijf geven van betrokkenheid bij dementie en Alzheimer Nederland. De leden worden steeds voor een periode van vier jaar benoemd en kunnen één keer herbenoemd worden.

3.3

Onze omgeving

Alzheimer Nederland staat in nauw contact met haar omgeving. In ons werk staan de behoeften van mensen met dementie en hun omgeving centraal. Dit betekent niet alleen mensen met dementie en mantelzorgers ondersteunen en helpen, maar ook de maatschappij passende informatie geven en stimuleren om goed om te gaan met mensen met dementie. Door onderzoek te financieren werken we aan een toekomst zonder dementie. Daarnaast financieren we ook onderzoek om de kwaliteit van leven te verbeteren voor de patiënt van nu. Medewerkers en vrijwilligers van Alzheimer Nederland zetten zich hier samen met vele partners voor in.

Communicatie met belanghebbenden

We onderhouden intensief contact met verschillende groepen mensen:

- **Mensen met dementie en mantelzorgers**

In ons werk staan de wensen en behoeften van mensen met dementie en hun naasten centraal. Om dit goed te kunnen doen, horen we graag van hen wat hun bezighoudt en welke behoeften zij hebben. Daarom is nauw contact en dialoog van essentieel belang. Dit gebeurt onder meer via de Adviesraad dementie, de focusgroepen, ons Alzheimer Nederland panel, de Alzheimer Cafés, de AlzheimerTelefoon en dementie.nl.

- **Overheid en zorgverzekeraars**

Alzheimer Nederland houdt scherp in de gaten of er voldoende passende zorg is, voor mensen met dementie thuis en bij zorginstellingen. Daarvoor werken we samen met zorgverzekeraars, het ministerie van VWS en gemeenten. We adviseren onder andere over de inkoop van casemanagement en verzorging thuis. Ook checken we elk jaar of de informatie over de vergoedingen op de website van de verzekeraars transparant is. Hiervoor hebben we de Keuzewijzer 2020 opgesteld.

- **Onderzoekers**

Alzheimer Nederland werkt op het gebied van onderzoek nauw samen met nationale en internationale onderzoekers, bedrijven en particulieren. Hiervoor zijn diverse samenwerkingsverbanden opgericht, zoals met de vijf Alzheimer Centra. Ook onderhouden we

contacten door cofinanciering binnen onderzoeksprogramma's van ZonMw en het wetenschapsinstituut NWO.

- **Donateurs**

Donateurs zijn van groot belang voor Alzheimer Nederland. We zijn afhankelijk van hun giften. We houden hen op de hoogte van ons werk, onze activiteiten en de resultaten die we boeken.

- **Brede publiek**

Bijna iedereen krijgt te maken met dementie, als patiënt, als mantelzorgers of binnen de familie- of vriendenkring. Daarom willen we zoveel mogelijk mensen informeren over de ziekte, in gesprek gaan en begrip kweken voor de impact van dementie in de samenleving. Via onze websites, social media, ons magazine en de nieuwsbrief betrekken we mensen bij onze standpunten en actuele ontwikkelingen op dementiegebied. Via Twitter en LinkedIn hebben we contact met belangenbehartigers, samenwerkingspartners, politiek, pers en onderzoekers. De volgers van onze Facebook-pagina en Instagram bestaan onder meer uit mantelzorgers en zorgmedewerkers. Door deze verbinding weten we ook goed wat er speelt onder de diverse groepen en krijgen we steeds beter inzicht in hun wensen en behoeften.

Klachten

Bij een servicegerichte organisatie hoort dat we klachten over ons werk serieus nemen. Hiervoor hebben we een protocol dat is afgestemd met het CBF. In 2020 registreerden we in totaal 27 klachten en 176 'uitingen van ongenoegen'. Tot deze laatste categorie behoren op- en aanmerkingen die de melder zelf nadrukkelijk niet als klacht aanmerkt. Als we beide cijfers vergelijken met 2020, dan zien we een lichte stijging, die inherent is aan de toegenomen activiteiten, relaties en contacten.

Onze najaarscampagne 'Wat alz...' leidde tot een aantal klachten, met name over de tv-commercial. Een groot deel van de uitingen van ongenoegen ging over onze door-to-door-werving. Mensen gaven aan dat ze (in hun ogen) verkeerd geïnformeerd waren, afspraken niet juist genoteerd waren of beklagden zich over de werver of het tijdstip van werving. Ook uitten mensen hun ongenoegen over telemarketing en – in mindere mate – direct mailings. Alle klachten en uitingen van ongenoegen hebben wij steeds opgenomen met de direct verantwoordelijke, zodat de kwaliteit van de werving, communicatie en processen waar mogelijk verbeterd kunnen worden.

Een gezonde leefomgeving

Met ons werk dragen we bij aan de kwaliteit van leven van mensen met dementie en hun omgeving. Onze voorlichting is mede gericht op een gezonde leefstijl.

Ook bij de uitvoering van ons werk willen we zo veel mogelijk rekening houden met een gezonde leefomgeving. Zo stimuleren we het gebruik van openbaar vervoer, zowel voor woon-werkverkeer en dienstreizen als bij de organisatie van evenementen. Steeds vaker vermijden we de noodzaak van vervoer door telefonisch of online te overleggen. Wij vormen samen met Mind, het Longfonds, het Diabetes Fonds en de Maag Lever Darm Stichting het Huis voor de Gezondheid. Samen werken we aan een vitaliteitsbeleid voor onze medewerkers.

Samenwerkingsverbanden

Alzheimer Nederland werkt – landelijk en lokaal – samen met vele partners, waarmee we expertise delen, onderzoek doen en beleid maken. Hieronder noemen we de belangrijkste.

- Het **Deltaplan Dementie** (www.deltaplandementie.nl) is een nationaal programma waarin het bedrijfsleven, dienstverleners, onderwijs, wetenschap, zorgaanbieders en zorgverzekeraars hun krachten bundelen tegen dementie. Met een achtjarig programma (2013 – 2020) zetten zij zich samen in voor meer wetenschappelijk onderzoek, betere dementiezorg en een dementievriendelijke samenleving. Het Deltaplan is in december 2020 afgerond en de coöperatie is ontbonden.
- Alzheimer Nederland is één van de vaste beneficianten van de **VriendenLoterij**. Zeer verheugd zijn we dat de VriendenLoterij per 1 januari 2021 de samenwerking weer heeft verlengd voor de komende vijf jaar. Wij werken samen met de VriendenLoterij door loten te werven. De helft van ieder lot gaat naar organisaties die zich richten op gezondheid en welzijn in Nederland. Dankzij de deelnemers aan de loterij kunnen wij investeren in innovatief onderzoek en dienstverlening aan mensen met dementie en mantelzorgers. Daarnaast hebben we samengewerkt met de VriendenLoterij bij de totstandkoming van het programma Restaurant Misverstand. De opnames hebben plaatsgevonden in hun restaurant La Lotteria.
- Pensioenuitvoeringsorganisatie **PGGM** is onze maatschappelijk partner om meer onderzoek mogelijk te maken en zo veel mogelijk ondersteuning te bieden aan mensen die met dementie te maken hebben. Dit laatste doet PGGM met name als founding partner van ons platform *dementie.nl* en door samen met ons het programma *Samen dementievriendelijk* uit te voeren.
- Zorgverzekeraar **CZ** is ook een founding partner van *dementie.nl*. Op dit platform deelt CZ haar kennis over dementie om mantelzorgers te helpen bij hun zorgtaak.
- De Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie, **KNB**, is ook een organisatie die met ons samenwerkt op *dementie.nl*. Daar biedt de KNB voorlichting en informatie over relevante thema's, zoals het vastleggen van financiële en medische wensen.
- Rondom het thema 'Rouw en afscheid' zijn we een samenwerking aangegaan met **Monuta**. Samen organiseren we onder andere trainingen voor gespreksleiders in Alzheimer Cafés. Op *dementie.nl* wordt redactionele aandacht besteed aan het onderwerp en is een expert van Monuta beschikbaar voor vragen.
- Alzheimer Nederland is aangesloten bij het **Kenniscentrum Dementie op jonge leeftijd**. Binnen dit centrum verzamelen en verspreiden circa 36 organisaties samen ervaring en kennis rond dit thema.

- Daarnaast werken we samen met de Stichting FTD Lotgenoten en ondersteunen we de **FTD-expertgroep**, een laagdrempelige vraagbaak voor professionals over frontotemporale dementie.
- Als lid van **Patiëntenfederatie Nederland**, een koepel van patiëntenorganisaties, werken we samen om onder andere het gebruik van *ZorgkaartNederland.nl* te bevorderen.
- Eén van de doelstellingen van *Samen dementievriendelijk* is dat **bedrijven** mensen met dementie op een goede manier benaderen. Albert Heijn heeft zich vanaf de start aan deze doelstelling verbonden. Enkele andere actieve bedrijven en organisaties zijn Spar, Tzorg, Praxis, Saar aan Huis en de COOP.
- Internationaal zijn we aangesloten bij **Alzheimer's Disease International** (ADI) en **Alzheimer Europe** (AE). ADI komt wereldwijd op voor de belangen van mensen met dementie, AE binnen Europa. Beide organisaties zorgen ook voor kennis- en informatie-uitwisseling.
- Samenwerking is er ook met een Duitse en Franse zusterorganisatie, **Alzheimer Forschungs Initiative** (AFI) en **VAINCRE Alzheimer** in het kader van de innovatieve subsidieronde, onder andere door een gezamenlijke internationale wetenschappelijke raad.
- In het kader van twee zogenaamde Twinning-projecten werken we samen met onze zusterorganisaties in Indonesië en Suriname. Daarnaast ondersteunen we activiteiten van zusterorganisaties op Bonaire, Curaçao en Sint-Maarten. Hierbij werken we ook samen met **Stichting Wiesje** en de **Henri Ostiana Foundation**.
- Ook hebben we een intensieve samenwerking met de vijf **Alzheimer Centra** in ons land. Dit is toegelicht in paragraaf 2.1.
- Met onze collega's in het **Huis voor de Gezondheid** werken we intensief samen op het gebied van huisvesting, facilitaire ondersteuning en inkoop. Dit levert de deelnemende organisaties zowel kwaliteitsbewustzijn als kostenbesparingen op. Ook voeren we een gezamenlijk vitaliteitsbeleid voor onze werknemers.
- Tevens zijn we aangesloten bij de **Samenwerkende Gezondheidsfondsen** en lid van **Goede Doelen Nederland**, de brancheorganisatie van erkende goede doelen.
- De vrijwilligers in onze afdelingen werken regionaal samen met aanbieders in zo'n 60 dementienetwerken. Landelijk werken we samen met het **Dementie Netwerk Nederland** (DNN).

Risicomanagement

Om in de toekomst aan onze missie te kunnen blijven werken, moeten we alert zijn op risico's door de ontwikkelingen om ons heen. In 2019 hebben we onze risico's geïntroduceerd en vastgelegd. We hebben een onderscheid gemaakt in risico's op het gebied van reputatie, financiën, concurrentie en op operationeel gebied (waaronder datalek). Daarbij hebben we bepaald of de risico's preventieve maatregelen behoeven en welke maatregelen nodig zijn als het risico zich manifesteert. Risicobeheersing is een vast onderdeel op de agenda van elk overleg van het managementteam en wordt jaarlijks besproken met de Raad van Toezicht.

Pandemie

In 2020 bleek zich één van de risico's voor te doen die we hadden beschreven met kleine kans, grote impact: een wereldwijde ramp in de vorm van een pandemie. In het kader van risicomanagement was de reactie van Alzheimer Nederland op de coronapandemie vanaf het eerste moment om te zorgen dat we grip zouden houden op inkomsten en uitgaven van de organisatie. Waar bevinden zich mogelijke tegenvallers in inkomsten en waar kunnen we bezuinigen op de uitgaven? Om op het meest negatieve scenario voorbereid te zijn, brachten we in kaart welke reorganisatie voor 2021 nodig zou zijn om financiële problemen te voorkomen. Onze continuïteitsreserve en liquiditeitspositie bleken voldoende om een dergelijke drastische exercitie, indien nodig, uit te voeren.

Vanuit dat scenario is met succes gezocht naar manieren om tegenvallende inkomsten te compenseren. Uiteindelijk hebben we het jaar financieel zelfs beter dan ooit kunnen afsluiten. Dit was mede te danken aan een ongekend hoog bedrag aan nalatenschappen.

Wetgeving en politiek

Alzheimer Nederland zorgt ervoor steeds te voldoen aan relevante wet- en regelgeving. We voldoen aan de normen van de erkenningsregeling categorie D van het CBF. Daarnaast volgen we strenge interne procedures voor onze communicatie-uitingen en stellen wij voorwaarden aan de samenwerking met andere partijen. Transparantie staat bij ons hoog in het vaandel. Ook monitoren we dagelijks de media en de politiek op relevante ontwikkelingen.

AVG

In mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van kracht geworden, waarmee de wetgeving rond **privacy** flink is aangescherpt. Wij hebben onze organisatie hierop ingericht. Er is een *data protection officer* aangesteld om onafhankelijk toe te zien op de naleving van de AVG en ons privacybeleid. In 2020 waren er drie datalekken, waarvan er twee gemeld moesten worden bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Er is, voor zover wij konden nagaan, geen misbruik van gegevens gemaakt.

Financieel beleid

Alzheimer Nederland voert een voorzichtig **financieel beleid**. Een aanzienlijk deel van onze inkomsten ligt in het laatste kwartaal van het jaar. Investerings in fondsenwerving leveren vaak pas later baten op. Dit betekent dat we onze financiën maandelijks monitoren en zo nodig bijsturen op kosten en uitgaven.

Financiën

5.1

Efficiënte besteding van middelen

2020 was voor Alzheimer Nederland financieel een goed jaar. De uiteindelijke omzet van € 26 miljoen lag ruim boven de verwachting van € 23,4 miljoen zoals aangegeven in de begroting. Dit is voor een belangrijk deel te danken aan de meer dan verdubbeling van de inkomsten uit nalatenschappen. Maar ook op andere onderdelen hadden we meer inkomsten dan we eerder in 2020 verwachtten. De doelbestedingsratio gerelateerd aan de lasten is met 81% op niveau gebleven.

De jaren 2020 en 2021 zijn door de coronacrisis bijzondere jaren die we financieel en beleidsmatig daarom zien als één periode. Ons streven is om over deze twee jaren break-even te draaien. De extra middelen uit 2020 willen we in 2021 investeren in wetenschappelijk onderzoek, patiëntenondersteuning en belangenbehartiging.

'Multiplier effect'

Wat in deze cijfers niet doorklinkt, is dat onze investeringen in wetenschappelijk onderzoek – bijna € 5 miljoen in 2020 – een grotere impact hebben dan het bedrag alleen laat zien. Dit komt door het zogenoemde 'multiplier effect': wat wij aan onderzoek besteden, is van invloed op wat andere financiers aan geld beschikbaar stellen. Dit speelt bijvoorbeeld bij onze investeringen in het onderzoeksprogramma Memorabel, onderdeel van het Deltaplan Dementie en het Europese JPND-onderzoeksprogramma, waarin Alzheimer Nederland een belangrijke co-financier van onderzoek is.

5.2

Het vermogens- en beleggingsbeleid

Solvabiliteit en de liquiditeit

Eind 2020 bedroeg de solvabiliteit van Alzheimer Nederland 43% (2019: 35%). Dit financiële kengetal geeft inzicht in welke mate de totale activa gefinancierd zijn door eigen en vreemd vermogen. Met andere woorden: de ratio zegt iets over de financiële gezondheid van een organisatie op de lange termijn. Gebruikelijk is een waarde tussen de 30 en 50%.

De liquiditeitspositie bedroeg eind 2020 2,8 (2019: 2,6). Dit kengetal is de uitkomst van de verhouding van de vlottende activa en kortlopende schulden. Het geeft aan of we voldoende geld in kas hebben om op korte termijn aan onze betalingsverplichtingen te voldoen. Als de ratio groter dan 1 is wordt hier aan voldaan. Dit betekent dat we meer dan voldoende liquide middelen hebben om aan onze lopende verplichtingen te voldoen. Naar verwachting zal Alzheimer Nederland de komende jaren geen aanvullende financiering nodig hebben.

Reserves

In overeenstemming met de *Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen* van Goede Doelen Nederland, houdt Alzheimer Nederland een continuïteitsreserve aan. De reserves dienen voldoende groot te zijn om de continuïteit te waarborgen. De gewenste omvang hangt hiermee onder andere af van de risico's. Naast het eigen vermogen heeft een organisatie andere financiële middelen nodig, bijvoorbeeld de mogelijkheid tot bezuinigen of reorganiseren, om de continuïteit op de langere termijn te garanderen.

Op basis van de in hoofdstuk 4 beschreven scenario-analyse over de gevolgen van de coronapandemie is de omvang van de continuïteitsreserve eind 2020 wederom bepaald op € 3,5 miljoen (2019: € 3,5 miljoen).

Gegeven de grote onzekerheidsmarge bij de gemaakte veronderstellingen over de ontwikkeling en gevolgen van de pandemie in 2021, is er ook gekozen om naast de continuïteitsreserve van € 3,5 miljoen de 'overige reserve' van € 2,4 miljoen in 2021 achter de hand te houden. Dit is een wijziging ten opzichte van de oorspronkelijke plannen uit 2020. Hierin gingen we ervan uit dat we onze positieve 'overige reserve' in de jaren 2020 en 2021 volledig zouden inzetten voor de financiering van onze activiteiten.

In lijn met de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ 650) houden we bij het inzichtelijk maken van onze reserves rekening met de vorming van bestemmingsfondsen op basis van geormerkte gelden van geldverstrekkers. Wat nog resteert aan vermogen, wordt in onze cijfers gepresenteerd onder 'overige reserves', die in principe niet geormerkt zijn.

Beleggingen

Alzheimer Nederland had sinds 2018 voor een deel van de continuïteitsreserve een beleggingsportefeuille. In 2020 is besloten tot liquidatie van deze beleggingsportefeuille. Het staat voor ons voorop dat we zorgvuldig om willen gaan met het geld van donateurs. Gelden die niet direct beschikbaar hoeven te zijn, worden nu op spaarrekeningen gezet. Op termijn gaan we onderzoeken hoe we onze gelden zo waardevast mogelijk kunnen investeren.

Korte vooruitblik

Alzheimer Nederland zet zich in voor één van de grootste uitdagingen van deze tijd, dementie. En dat is nodig omdat het aantal mensen met dementie snel stijgt. Door de coronacrisis werd helaas nog duidelijker hoe omvangrijk deze kwetsbare groep mensen is. Een groep voor wie op dit moment nog geen behandeling of medicijn beschikbaar is.

Dat maakt ons werk noodzakelijker dan ooit. We moeten investeren in meer onderzoek, in nog betere ondersteuning van mensen met dementie en hun mantelzorgers en in een dementievriendelijke samenleving.

Corona zal in 2021 nog steeds onder ons zijn. Wel zijn we hoopvol dat de situatie snel zal verbeteren, nu het vaccineren van zorgmedewerkers en kwetsbare mensen in verpleeghuizen en thuis op gang komt.

Alzheimer Nederland baseert haar plannen voor 2021 op de Nationale Strategie Dementie. Deze hebben we in augustus 2020 aangescherpt op basis van de ervaringen en lessen uit de coronatijd. De strategie is leidend voor onze focus en activiteiten en helpt ons onze ambitie te realiseren: een stevige positie in de top 3 van gezondheidsfondsen in Nederland. De urgentie van dementie is doorgedrongen in de Nederlandse samenleving.

Onze strategie heeft ook als input gediend voor de tienjarige Dementiestrategie van het ministerie van VWS. Deze landelijke strategie is de opvolger van het Deltaplan Dementie dat eind 2020 is afgerond.

6.1

Plannen voor 2021

Wetenschappelijk onderzoek

In het jaar 2020 is de impact van corona op het toegekende budget voor wetenschappelijk onderzoek beperkt geweest. Het betrof vooral subsidies voor buitenlandse beurzen, internationale stages en congresbezoek die lager uitvielen. Voor 2021 is ons streven om weer sterk te groeien in de bestedingen voor wetenschappelijk onderzoek.

Plannen voor 2021 zijn:

- Continuering bestaande subsidierondes, zoals de innovatieve subsidieronde, de talentprijs 'Young Outstanding Researcher', de samenwerking met de Alzheimer Centra en de herstart van het Fellowshipprogramma.
- Cofinanciering en participatie in diverse onderzoeksconsortia, die vanuit ZonMw en NWO zullen worden opgezet. Ook zal Alzheimer Nederland financieel bijdragen aan het Europese JPND-programma.
- Financiering van wetenschappelijk onderzoek dat aansluit bij de thema's in de onderzoeksagenda van Alzheimer Nederland. Hierbij gaan we ook de samenwerking aan met de TU Eindhoven in het kader van de inzet van technologie bij dementie.

Belangenbehartiging en hulp

De **ondersteuning en hulp** aan mensen met dementie en hun mantelzorgers blijft een belangrijke prioriteit. Door onze regionale en lokale structuren te versterken, willen we meer mensen bereiken en hen nog beter ondersteunen. Dat doen we in de regio met onze (online) Alzheimer Cafés en met lotgenotenactiviteiten. Op landelijk niveau verschuift de hulp nog sterker naar ons verbeterde digitale platform dementie.nl.

We hebben de volgende plannen:

- Doorontwikkeling van ons online platform dementie.nl als een community met meer interactiviteit. We starten met de personalisatie van het aanbod en de functionaliteiten. We verwachten dat gebruikers hiermee frequenter het platform zullen bezoeken.
- Verdere professionalisering van de dienstverlening van de AlzheimerTelefoon door automatisering van gegevensverwerking. Inzichten worden gebruikt voor de ondersteuning via het online platform. De naam van de AlzheimerTelefoon verandert in DementieLijn. Het doel is om verdere groei te realiseren.
- Voortzetting van het programma *Samen dementievriendelijk*. Binnen dit programma blijven we ons inzetten om nieuwe dementievrienden te werven en meer trainingen te geven door wijken en buurten systematisch te benaderen om mee te doen. Hierbij krijgen de regionale afdelingen een grotere rol. Daarnaast gaat extra aandacht uit naar de doelgroep jongeren. Met het ministerie van VWS willen we onder jongeren meer dementievrienden werven. Ook werken we samen met V&VN en Dementienetwerk Nederland. Zo versterken we in de volle breedte de sociale benadering van dementie.
- Het inspireren en behouden van bestaande vrijwilligers en het werven van nieuwe vrijwilligers. Hiervoor organiseren we een online vrijwilligersevent, intensievere online ondersteuning en een wervingscampagne voor nieuwe vrijwilligers. Ook faciliteren we de lokale afdelingen in meer ‘blended’ communicatie, een combinatie van offline en online communicatie richting hun achterban.

In ons werk op het gebied van **belangenbehartiging** gaan we naast de eerdergenoemde thema’s van 2020 ook specifieke aandacht besteden aan de samenwerking met stakeholders om de Nationale Strategie Dementie te realiseren.

- In 2021 zijn de Tweede Kamerverkiezingen en ook deze keer gaan we campagne voeren voor het stemmen door mensen met dementie en voor dementievriendelijke stembureaus. Ook brengen we onze standpunten namens onze achterban bij de partijen onder de aandacht. Al ruim voor de verkiezingen zoeken we het contact met de kandidaten op de lijsten. Na de verkiezingen ligt de focus op het thema ‘Wonen en zorg’.
- Sterker dan voorgaande jaren sturen we op de opvolging van de vijf adviezen in de focusbrieven. We zullen de ondersteuning en zorg bij dementie bij gemeenten online monitoren. Met behulp van de online Dementiescan willen gesprekken tussen gemeenten en lokale belangenbehartiging intensiveren.
- Onze belangenbehartiging namens mensen met dementie en mantelzorgers gaan we verder uitbreiden. Het Alzheimer Nederland panel dat nu vooral bestaat uit mantelzorgers, willen we verbreden met mensen met dementie en vrijwilligers. Ook gaan we de Adviesgroep met mensen met dementie uitbreiden.

- In 2021 blijven we in de belangenbehartiging richting financiers zoals gemeenten, zorgverzekeraars en zorgkantoren steeds gezamenlijk optrekken: met belangenbehartigers uit de regio en van het landelijk kantoor.
- Alzheimer Nederland heeft de Zorgstandaard dementie 2.0 ingediend. Onze doelstelling is om deze Zorgstandaard in vijf jaar overal in het land toe te passen.

Communicatie en publieksvoorlichting

Corporate communicatie heeft als doel om de reputatie en het imago van de organisatie te bewaken en te versterken door het uitdragen van de identiteit richting verschillende stakeholders. Na de ontwikkeling van de merkstrategie in 2019 en de implementatie daarvan in 2020 zijn alle middelen volgens de huisstijl geelgekleurd en zijn onze platforms en diensten duidelijk herkenbaar. In 2021 ligt de nadruk op nog betere afstemming over onze kernboodschappen en middelen. Onze bijzondere positie als patiëntenorganisatie, gezondheidsfonds én vrijwilligersorganisatie ineen, gaan wij nog beter voor het voetlicht brengen, zodat mensen weten waarvoor ze bij ons terecht kunnen. Want wat er ook nodig is op dementiegebied: daar zorgen we voor.

Met de toegenomen zichtbaarheid en bekendheid is ook reputatiemanagement belangrijker geworden. Corporate communicatie richt zich op het bewaken en sturen van de (gewenste) reputatie van Alzheimer Nederland, met een balans tussen de profilering als gezondheidsfonds versus de profilering als patiëntenorganisatie. Ook de diversiteit in de vorm van de vier bouwstenen in de Nationale Dementie Strategie is hierbij essentieel. Die diversiteit vormt ook ons uitgangspunt bij het pro-actiever zoeken naar pers aandacht, die we bovendien nog beter in kaart willen brengen, monitoren en analyseren. Naast aandacht voor externe communicatie is Corporate communicatie ook verantwoordelijk voor de regie op interne communicatie. In 2021 zal zij hier een extra impuls aan geven en medewerkers en vrijwilligers nog beter informeren, binden en faciliteren als ambassadeur van Alzheimer Nederland.

Fondsenwerving

Onze ambitie blijft om een stevige positie in de top 3 van gezondheidsfondsen in Nederland in te nemen. De urgentie van dementie is doorgedrongen in de Nederlandse samenleving. We willen van dit momentum gebruikmaken door nu structurele inkomstengroei te realiseren. Met deze stijgende inkomsten willen we onze doelbestedingen uitbreiden.

Organisatie

Het afgelopen jaar heeft de gehele organisatie door de coronacrisis grotendeels vanuit huis gewerkt. De overgang naar thuiswerken verliep voorspoedig, de organisatie was hier al goed voor ingericht. Desondanks misten medewerkers fysiek contact, niet alleen om te sparren, maar ook de onderlinge verbondenheid om zich samen Alzheimer Nederland te voelen. In de werksituatie ná corona willen we het goede van beide manieren combineren, in de vorm van hybride werken.

In 2021 gaan we het hybride werken implementeren in de organisatie. De belangrijkste deelprojecten om dit te realiseren zijn:

- een nieuwe kantooromgeving die ontmoeten en verbinden stimuleert;
- het optimaliseren van de thuiswerkplekken van medewerkers;
- het implementeren van een social intranet om digitale samenwerking te optimaliseren;
- het investeren in goede tools voor leidinggevend en medewerkers om te werken en op afstand aan te sturen.

6.2

Begroting voor 2021

Hieronder geven we onze begroting voor 2021. De jaarplannen van de verschillende teams en het MT zijn gebruikt voor het opstellen van deze begroting.

Begroting 2021

€

Baten

Baten van particulieren	19.343.000
Baten van bedrijven	450.000
Baten van loterijorganisaties	1.343.000
Baten van subsidies van overheden	1.532.000
Baten van organisaties zonder winststreven	<u>450.000</u>
Som van de geworven baten	23.118.000

Baten uitlevering van producten en/of diensten	2.500
Overige baten	<u>2.500</u>
Som van de baten	23.123.000

Lasten

Besteed aan doelstelling

Wetenschappelijk onderzoek	5.845.000
Belangenbehartiging en hulp	7.179.000
Communicatie en publieksvoorlichting	<u>7.190.000</u>
	20.214.000

Wervingskosten	3.685.000
-----------------------	------------------

Beheer en administratie	<u>1.117.000</u>
--------------------------------	-------------------------

Som van de lasten	25.016.000
--------------------------	-------------------

Saldo voor financiële baten en lasten	- 1.893.000
--	--------------------

Financiële baten en lasten	- 95.000
-----------------------------------	-----------------

Saldo van baten en lasten	<u>- 1.988.000</u>
----------------------------------	---------------------------

Toelichting op de verwachtingen

Bij het opstellen van de begroting 2021 in het najaar van 2020 werd uitgegaan van een positief resultaat in 2020 van bijna € 2 mln. Het uiteindelijke resultaat 2020 is flink hoger uitgekomen dan € 2 mln., vooral als gevolg van de hogere nalatenschappen.

De jaren 2020 en 2021 zijn door de coronacrisis bijzondere jaren die we financieel en beleidsmatig dan ook zien als één periode. Bij het opstellen van de begroting was ons streven daarom om over deze twee jaren break-even te draaien. In de eerste maanden van 2021 voeren we een herijking van de begroting 2021 uit om te komen tot een actuele verwachting, waarbij rekening wordt gehouden met het resultaat 2020 en de actuele situatie en verwachtingen rondom corona. De corona-crisis lijkt zeker nog wel tot na de zomer voort te duren. Ook al zien we voor Alzheimer Nederland geen directe aanleiding voor tegenvallende inkomsten in 2021, alle risico's zijn nog niet te overzien. Om die reden willen we aansturen op een extra reserve (naast de continuïteitsreserve) in 2022 van 3,5 mln. Mocht het nodig zijn, dan kunnen we (een deel van) deze buffer alsnog gebruiken in 2021 en onze meerjarenplannen voor de jaren daarna bijstellen. Om grip te houden op de financiën in deze coronatijd, blijven we de systematiek gebruiken die we in 2020 ontwikkeld hebben. Daarbij werken we met een 'worst case scenario' als eventuele terugvalscenario en met ons financiële monitoringssysteem.

Deel II

Jaarrekening 2020

Jaarrekening 2020

Balans op 31 december 2020 (in euro's)

na bestemming saldo van baten en lasten

		31-12-2020	31-12-2019
Activa			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	ref. 1	1.177.664	1.002.016
Materiële vaste activa	ref. 2	310.240	316.407
Financiële vaste activa	ref. 3	155.414	159.264
		<u>1.643.319</u>	<u>1.477.686</u>
Vlottende activa			
Vorraden		41.090	38.661
Vorderingen en overlopende activa	ref. 4	7.387.470	3.596.742
Effecten	ref. 5	-	1.096.654
Liquide middelen	ref. 6	14.192.716	11.100.068
		<u>21.621.275</u>	<u>15.832.125</u>
Totaal		<u>23.264.594</u>	<u>17.309.812</u>
Passiva			
Reserves en fondsen			
Continuïteitsreserve	ref. 7.1	3.500.000	3.500.000
Reserve uit nalatenschappen	ref. 7.2	276.726	46.172
Bestemmingsfondsen	ref. 7.3	1.110.452	77.640
Overige reserve	ref. 7.4	5.130.174	2.350.079
		<u>10.017.351</u>	<u>5.973.891</u>
Langlopende schulden	ref. 8	5.715.429	5.371.700
Kortlopende schulden	ref. 9	7.531.815	5.964.221
		<u>13.247.243</u>	<u>11.335.921</u>
Totaal		<u>23.264.594</u>	<u>17.309.812</u>

Staat van baten en lasten op 31 december 2020 (in euro's)

		Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
Baten				
Baten van particulieren	ref. 11	22.281.518	18.658.000	17.224.854
Baten van bedrijven	ref. 12	408.517	350.000	531.207
Baten van loterijorganisaties	ref. 13	1.160.601	1.088.000	1.304.115
Baten van subsidies van overheden	ref. 14	2.304.290	2.407.722	2.673.090
Baten van organisaties zonder winststreven	ref. 15	639.195	850.000	1.000.199
Som van de geworven baten		26.794.122	23.353.722	22.733.465
Baten uit levering van producten en/of diensten	ref. 16	2.607	7.000	5.726
Overige baten	ref. 17	24.172	70.000	86.558
Som van de baten		26.820.901	23.430.722	22.825.749
Lasten				
Besteed aan doelstelling				
Wetenschappelijk onderzoek	ref. 18.1	5.755.463	5.920.228	5.721.895
Belangenbehartiging en hulp	ref. 18.2	6.078.272	7.184.279	6.522.840
Communicatie en publieksvoorlichting	ref. 18.3	6.607.093	6.634.213	6.000.465
		18.440.828	19.738.719	18.245.200
Wervingskosten	ref. 18.4	3.303.500	3.516.589	3.144.433
Beheer en administratie	ref. 18.5	928.387	1.047.815	918.349
Som van de lasten		22.672.716	24.303.124	22.307.982
Saldo voor financiële baten en lasten		4.148.185	-872.402	517.767
Financiële baten en lasten		-104.725	-90.000	28.155
Saldo van baten en lasten		4.043.460	-962.402	545.922
Het bestuur heeft met goedkeuring van de Raad van Toezicht de volgende bestemming van het saldo van baten en lasten vastgesteld:				
<u>Reserve uit nalatenschappen</u>				
- Toevoeging		276.726		46.172
- Onttrekking		-46.172		-257.529
		230.554		-211.358
<u>Bestemmingsfondsen</u>				
- Toevoeging		1.559.045		624.526
- Onttrekking		-526.234		-899.516
		1.032.811		-274.991
<u>Overige reserve</u>				
- Saldo van baten en lasten van het boekjaar		4.043.460		545.922
- Mutatie reserve uit nalatenschappen		-230.554		211.358
- Mutatie bestemmingsfondsen		-1.032.811		274.991
		2.780.095		1.032.270
<u>Saldo van baten en lasten</u>		4.043.460		545.922

Kasstroomoverzicht op 31 december 2020 (in euro's)

Het kasstroomoverzicht is een overzicht waaruit de in- en uitgaande kasstromen in het boekjaar blijken. Het geeft inzicht in de geldmiddelen die gedurende het boekjaar beschikbaar zijn gekomen voor Alzheimer Nederland en hoe die geldmiddelen zijn benut in hetzelfde boekjaar.

	2020	2019
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat boekjaar	4.043.460	545.922
Aanpassing voor:		
- Afschrijvingen	326.724	230.306
- Desinvestering afschrijvingen	-786.948	-
- Financiële vaste activa	3.850	54.456
- Voorzieningen	-	-93.833
- Mutaties in langlopende schulden	343.729	2.099.432
- Mutaties in werkkapitaal:		
- voorraden	-2.428	5.187
- vorderingen	-3.790.728	611.214
- kortlopende schulden	1.567.594	-1.213.949
	1.705.253	2.238.735
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in verbouwingen	-	-6.114
Investerings in automatisering	-370.017	-473.755
Investerings in inventaris en apparatuur	-126.190	-204.538
Desinvestering in automatisering	412.288	-
Desinvestering in inventaris en apparatuur	374.660	-
Mutatie effecten	1.096.654	-104.517
	1.387.395	-788.925
Netto kasstroom	3.092.648	1.449.811
Mutatie liquide middelen		
Stand liquide middelen 1 januari	11.100.068	9.650.257
Stand liquide middelen 31 december	14.192.716	11.100.068
	3.092.648	1.449.811

Algemene grondslagen en grondslagen voor waardering en bepaling van het saldo van baten en lasten

Algemeen

De stichting Alzheimer Nederland is gevestigd in Nederland. Het adres van de statutaire zetel van de organisatie is Stationsplein 121, 3818 LE Amersfoort. Het nummer bij de Kamer van Koophandel is 41181369.

De statutaire doelstellingen van de stichting zijn:

- het vinden van een mogelijkheid om de ziekte van Alzheimer en andere vormen van dementie te voorkomen, te behandelen en te genezen;
- het optimaliseren van de kwaliteit van leven van mensen met dementie en hun naasten;
- het ondersteunen van allen die betrokken zijn bij de zorg voor mensen met dementie;
- het vergroten van de kennis over dementie bij het algemeen publiek en het bevorderen van meer begrip in de samenleving voor mensen met dementie en hun naasten.

De jaarrekening is opgesteld volgens Richtlijn RJ650 Verslaggeving Fondsenwervende Organisaties van de Raad voor de Jaarverslaggeving.

De vaststelling door het bestuur en de goedkeuring door de Raad van Toezicht van Alzheimer Nederland van de jaarrekening 2020 heeft plaatsgevonden in een gezamenlijke vergadering op 7 april 2021.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar.

Functionele valuta en presentatie valuta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de organisatie. Tenzij anders aangegeven, zijn alle bedragen in euro's afgerond.

Continuïteitsveronderstelling

De in de jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en bepaling van het saldo van baten en lasten zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Het uitbreken van het Coronavirus en de preventieve maatregelen genomen door de overheid zorgen voor grote economische onzekerheid. De ontwikkelingen zijn op dit moment echter zeer onzeker en onderhevig aan veranderingen. Gegeven de hoge mate van onzekerheid over de ontwikkeling van het Coronavirus is het ook niet mogelijk een redelijke schatting te geven van de impact hiervan op de stichting. Het bestuur is van mening dat de stichting de huidige corona-crisis kan doorstaan zonder externe steun.

Schattingswijzigingen

Jaarlijks worden de schattingspercentages voor het toerekenen van de personeelskosten aan de doelstellingen, werving baten en beheer en administratie door de directie geëvalueerd. Indien nodig leidt dit tot bijstellingen (ook voor de vergelijkende cijfers). Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de toerekening van de kosten van de eigen organisatie.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten vorderingen onder financiële vaste activa, vlottende activa, liquide middelen en schulden. Alle financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, inclusief direct toerekenbare transactiekosten. Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Alzheimer Nederland kent geen afgeleide financiële instrumenten.

Algemene grondslagen en grondslagen voor waardering en bepaling van het saldo van baten en lasten

Vergelijkende cijfers

Teneinde de vergelijkbaarheid tussen de realisatie, begroting en vergelijkende cijfers te verbeteren zijn de vergelijkende cijfers in de staat van baten en lasten op enkele punten aangepast. Dit heeft bij de lasten betrekking op de corporate website, webshop, online werving en overige algemene kosten. Deze aanpassingen hebben geen effect gehad op het vermogen, maar alleen op de presentatie van de posten in de staat van baten en lasten, en komen voort uit een juiste presentatie van de realisatie ten opzichte van de begroting.

In de jaarrekening van vorig jaar werden geormerkte projectbijdragen in het betreffende jaar geheel als baten geboekt en voor niet-bestede bijdragen werd een bestemmingsfonds gevormd. Conform de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving dienen deze bijdragen echter bij ontvangst geboekt te worden als kortlopende schuld op de balans. Bij besteding dienen zowel de baten als de lasten te worden verantwoord. Om vergelijking met 2020 mogelijk te maken zijn de cijfers 2019 conform onderstaande tabel aangepast.

	31-12-2019 (oud)	Correctie	31-12-2019 (nieuw)
Balans			
<i>Reserves en fondsen</i>			
Bestemmingsfonds	77.500	-77.500	-
<i>Overige vorderingen</i>			
Nog te ontvangen bedragen	65.000	-65.000	-
<i>Kortlopende schulden</i>			
Vooruit ontvangen bedragen	-	12.500	12.500
Staat van baten en lasten			
<i>Baten</i>			
Baten van organisaties zonder winststreven	77.500	-77.500	-
Te bestemmen saldo van baten en lasten 2019	77.500	-77.500	77.500

Grondslagen voor bepaling van reserves en fondsen

Waardering van activa en passiva

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Materiële en immateriële vaste activa

De materiële en immateriële vaste activa in gebruik voor de bedrijfsvoering worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Er is beleid geformuleerd waarin is bepaald dat activa voor de bedrijfsvoering wordt geactiveerd, maar activa ten behoeve van de doelstelling niet.

De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

- Verbouwingen	10-14%
- Inventaris en apparatuur	20-30%
- Automatisering	14-33%

Algemene grondslagen en grondslagen voor waardering en bepaling van het saldo van baten en lasten

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzondere waardevermindering wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten.

Financiële vaste activa

De onder de financiële vaste activa opgenomen bedragen omvatten vorderingen met een looptijd langer dan één jaar. Deze vorderingen worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Voor zover van toepassing worden voorzieningen wegens oninbaarheid in mindering gebracht op de vordering.

Effecten

De effecten worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en zijn voor waardering na eerste verwerking onder te verdelen in effecten die onderdeel zijn van de handelsportefeuille en effecten die geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille, zijnde eigen-vermogensinstrumenten of obligaties. Effecten die onderdeel zijn van de handelsportefeuille worden, na eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Waardeveranderingen worden rechtstreeks in de staat van baten en lasten verwerkt.

Vorderingen, overlopende activa, liquide middelen, overige activa, handelsschulden en kortlopende schulden

Vorderingen, handelsschulden en kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen de reële waarde of de geamortiseerde kostprijs onder aftrek van een eventuele voorziening voor risico's op inbaarheid. Indien er geen sprake is van agio, disagio of transactiekosten is de reële waarde gelijk aan de nominale waarde. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Reserves en fondsen

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is gevormd om de risico's op korte termijn af te dekken. Volgens de aanbeveling van Goede Doelen Nederland mag hiervoor een reserve worden aangehouden van maximaal 1,5 maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie. Onder kosten van de werkorganisatie wordt verstaan: kosten eigen personeel, huisvestingskosten, kantoor- en algemene kosten en de kosten voor fondsenwerving.

Reserve uit nalatenschappen

In overeenstemming met de richtlijnen voor de jaarverslaggeving wordt een reserve uit nalatenschappen gevormd. Alzheimer Nederland hanteert hierbij het uitgangspunt dat het bedrag aan herwaardering in de maanden januari en februari volgend op het boekjaar en betrekking hebbend op dossiers uit het boekjaar en eerder wordt toegevoegd aan het resultaat van het boekjaar en bij de reserves apart zichtbaar wordt gemaakt.

Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfondsen hebben betrekking op het deel van de reserves waaraan door derden een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven. In de toelichting op de balans worden de bedragen en de beperktere bestemming vermeld.

Algemene grondslagen en grondslagen voor waardering en bepaling van het saldo van baten en lasten

Overige reserves

Het gedeelte van de reserves, dat nog resteert en geen betrekking heeft op de vorming van de continuïteitsreserve of bestemmingsfondsen, wordt gepresenteerd als overige reserve.

Pensioenen

De pensioenregeling van de medewerkers van Alzheimer Nederland is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW). Het ouderdomspensioen is een toegezegd-pensioenregeling op basis van (voorwaardelijk) geïndexeerd middelloon. Indexatie van de pensioenrechten is afhankelijk van de financiële positie waarin het pensioenfonds zich bevindt. De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de staat van baten en lasten verantwoord en, voor zover de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie nog niet is voldaan, wordt deze als verplichting op de balans opgenomen.

Alzheimer Nederland heeft geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van toekomstig hogere premiebijdragen. Om deze reden worden die op een periode betrekking hebbende premiebijdragen in die periode ten laste van het resultaat gebracht.

Verplichtingen inzake toegezegde subsidieverplichtingen

Meerjarige verplichtingen worden in het boekjaar verwerkt waarin deze onvoorwaardelijk zijn toegekend. Deze tokenningen worden als subsidieverplichtingen onder de langlopende schulden verantwoord, rekening houdend met het kortlopende deel van deze verplichtingen.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de directie van Alzheimer Nederland zich over verschillende zaken een oordeel vormt en schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen, inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

De personeelskosten van de organisatie worden jaarlijks op basis van schattingen van de directie toegerekend aan de doelstellingen, werving baten en beheer en administratie. De toereken percentages van personeelskosten zijn in 2020 als volgt gewijzigd:

	Jaarrekening 2019	Correctie	Jaarrekening 2020
Wetenschappelijk onderzoek	11,3%	-0,4%	10,9%
Belangenbehartiging en hulp	40,5%	0,2%	40,7%
Communicatie en publieksvoorlichting	23,1%	0,7%	23,9%
Wervingskosten	16,4%	-0,4%	16,0%
Beheer en administratie	8,6%	0,0%	8,5%

Het effect van deze schattingswijzigingen voor de vergelijkende cijfers van 2019 is als volgt:

	Jaarrekening 2019	Correctie	Jaarrekening 2020
Wetenschappelijk onderzoek	5.721.895	-33.260	5.688.634
Belangenbehartiging en hulp	6.522.840	13.290	6.536.130
Communicatie en publieksvoorlichting	6.000.465	57.659	6.058.124
Wervingskosten	3.144.433	-33.879	3.110.554
Beheer en administratie	918.349	-3.810	914.540

Algemene grondslagen en grondslagen voor waardering en bepaling van het saldo van baten en lasten

Grondslagen voor bepaling van het saldo van baten en lasten

Algemeen

Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Deze toerekening volgt een bestendige gedragslijn. Dit houdt in dat bij de lasten rekening wordt gehouden met de aan een periode toe te rekenen bedragen die in een andere periode zijn of worden ontvangen dan wel betaald.

Nalatenschappen en giften

Baten uit nalatenschappen worden opgenomen in het jaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden geschat. Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden in mindering gebracht op de vorderingen uit hoofde van nalatenschappen. Voor de waardering van het vruchtgebruik wordt aangesloten bij de fiscale regels voor waardering van vruchtgebruik. Onder de fiscale regels zijn afspraken gemaakt over de hoogte van de rekenrente en de leeftijdstaffels.

Overheidssubsidies

Subsidies van overheden worden als opbrengst verantwoord in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Resultaten beleggingen

Alle financiële baten en lasten inzake de beleggingen worden in de staat van baten en lasten verantwoord (zie ook grondslagen 'Effecten')

Bestedingen

Toegekende bijdragen aan wetenschappelijke projecten worden als last verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin het besluit tot toekenning schriftelijk aan de aanvrager is medegedeeld.

Personeelsbeloningen - periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Operational lease

Leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen verbonden aan de eigendom niet bij de organisatie ligt, worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Voor de herleiding van de mutatie in de liquide middelen wordt het saldo van baten en lasten van het boekjaar aangepast voor posten in de staat van baten en lasten en balansmutaties die geen invloed hebben op ontvangsten en uitgaven in het boekjaar.

In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt naar kasstromen uit operationele, investerings- en financieringsactiviteiten. De operationele kasstroom omvat onder andere de uitgaven voor rente en belastingen en de ontvangsten van rente en dividenden. Ontwikkelingskosten, investeringen en desinvesteringen in vaste activa (inclusief financiële belangen) worden opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten. De betaling van dividend wordt gezien als een uitgaande kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Algemene grondslagen en grondslagen voor waardering en bepaling van het saldo van baten en lasten

Kostentoerekening

De richtlijn voor de jaarverslaggeving RJ 650 bepaalt dat de kosten van de eigen organisatie gespecificeerd moeten worden naar verschillende kostencategorieën. Elke medewerker van Alzheimer Nederland wordt toegerekend aan één van die categorieën. De Goede Doelen Nederland heeft richtlijnen vastgesteld welke kosten toegerekend dienen te worden aan de kostencategorie beheer en administratie, namelijk kosten voor bestuur, financiën, planning en control, ICT, receptie, postverwerking, archief en algemeen secretariaat. Op basis van de loonkosten en formatie worden de totale kosten van de eigen organisatie aan de volgende categorieën toegerekend: doelbestedingen, kosten werving baten en kosten beheer en administratie.

Toelichting op de balans (in euro's)

1.	Immateriële vaste activa	CRM en FA	Overige	2020	2019
	Verkrijgingsprijs	1.455.516	121.753	1.577.270	1.103.514
	Cumulatieve afschrijvingen	-571.116	-4.137	-575.254	-457.335
	Boekwaarde per 1 januari	884.400	117.616	1.002.016	646.179
	Investerings	114.506	255.511	370.017	473.755
	Desinvesteringen	-412.288		-412.288	-
	Afschrijvingen	-153.204	-41.165	-194.369	-117.918
	Afschrijvingen desinvesteringen	412.288		412.288	-
	Mutaties boekjaar	-38.698	214.346	175.648	355.837
	Verkrijgingsprijs	1.157.734	377.264	1.534.998	1.577.270
	Cumulatieve afschrijvingen	-312.032	-45.302	-357.334	-575.254
	Boekwaarde per 31 december	845.702	331.962	1.177.664	1.002.016
	Afschrijvingspercentages	14% - 33%	14% - 33%		

De investeringen bij de rubriek 'CRM en FA' hebben betrekking op de verdere ontwikkeling en implementatie van de collecte-module én het centraal klantbeeld in het CRM systeem Nexios. De investeringen bij rubriek 'Overige' hebben betrekking op de verdere realisatie van leadformulieren en een ICT transitie en migratie binnen het Huis voor de Gezondheid.

De desinvestering heeft betrekking op het definitief stopzetten van het oude CRM systeem Plexus.

2.	Materiële vaste activa	Verbouwing	Inventaris & apparatuur	2020	2019
	Verkrijgingsprijs	184.483	1.097.847	1.282.330	1.071.678
	Cumulatieve afschrijvingen	-121.054	-844.869	-965.923	-853.535
	Boekwaarde per 1 januari	63.429	252.978	316.407	218.143
	Investerings	-	126.190	126.190	210.652
	Desinvesteringen	-	-374.660	-374.660	-
	Afschrijvingen	-23.179	-109.177	-132.356	-112.388
	Afschrijvingen desinvesteringen	-	374.660	374.660	-
	Mutaties boekjaar	-23.179	17.013	-6.166	98.264
	Verkrijgingsprijs	184.483	849.377	1.033.860	1.282.330
	Cumulatieve afschrijvingen	-144.233	-579.386	-723.619	-965.923
	Boekwaarde per 31 december	40.250	269.990	310.240	316.407
	Afschrijvingspercentages	10% - 14%	10% - 33%		

De rubriek verbouwing heeft betrekking op het pand aan het Stationsplein in Amersfoort. Dit pand is in februari 2013 in gebruik genomen. Vanaf dat moment wordt de verbouwing afgeschreven voor de resterende looptijd van het huurcontract.

De investeringen bij de rubriek 'inventaris en apparatuur' hebben onder andere betrekking op de aanschaf van laptops, monitoren en de vervanging van de collectebussen.

De desinvestering heeft betrekking op versleten collectebussen, oude niet meer in gebruik zijnde laptops en monitoren.

Toelichting op de balans (in euro's)

3	Financiële vaste activa	31-12-2020	31-12-2019
	Bankgarantie Huis voor de Gezondheid	84.135	84.135
	Waarborsom Huis voor de Gezondheid	69.604	69.604
	Depot PostNL	1.675	5.525
		155.414	159.264

De gestorte waarborgsom heeft betrekking op het aandeel van Alzheimer Nederland in de borgstelling van de samenwerkende organisaties in het Huis voor de Gezondheid met betrekking tot de betaling van drie huurtermijnen. De gestorte bankgarantie heeft betrekking op het aandeel van Alzheimer Nederland in de bankgarantie die de stichting Huis voor de Gezondheid heeft gesteld ten behoeve van de verhuurder. Beide bedragen zijn in 2013 betaald.

4	Vorderingen en overlopende activa	31-12-2020	31-12-2019
	Debiteuren	30.910	40.136
	Vooruitbetaalde kosten	85.110	81.024
	Nog te ontvangen bedragen	7.271.450	3.475.582
		7.387.470	3.596.742

De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd van korter dan één jaar. De reële waarde benadert de boekwaarde.

Nog te ontvangen bedragen:

Nalatenschappen	6.132.247	2.611.113
Nog te ontvangen subsidies	504.664	-
Vordering VriendenLoterij	435.242	498.849
Overige	199.296	365.620
	7.271.450	3.475.582

Nog te ontvangen bedragen uit hoofde van nalatenschappen:

Lopende jaar	5.122.849	1.828.977
Eerdere jaren	1.009.399	782.136
	6.132.247	2.611.113

Nog te ontvangen subsidies:

	Subsidie toewijzing	Nog te ontvangen	Nog te ver- antwoorden	Ultimo 2020
Samen dementievriendelijk	10.022.876	806.670	193.676	612.994
(Inter-) nationale projectsubsidies	763.510	235.000	344.927	-109.927
Overige projectsubsidies	64.302	51.492	49.895	1.597
	10.850.688	1.093.162	588.498	504.664

De baten van subsidies worden verantwoord in de exploitatie op basis van de gemaakte kosten in enig jaar (matching principe). De ontvangsten volgen het bevoorschottingsregime van de subsidieverstrekker.

De vordering op de VriendenLoterij heeft betrekking op de ongeoormerkte en geoormerkte toegekende bedragen. Uitbetaling van het 4e kwartaal 2020 vindt plaats in 2021.

Toelichting op de balans (in euro's)

5 Effecten

Alzheimer Nederland heeft sinds 2018 voor een deel van de continuïteitsreserve een beleggingsportefeuille. In 2020 is besloten tot liquidatie van de portefeuille. Beleggen in aandelen of obligaties wordt als te risicovol gezien.

Het effectenbezit en de overige waarden bestaan uit:

	31-12-2020	31-12-2019
Aandelen	-	298.234
Obligaties	-	791.374
Marktwaaarde per 31 december	-	1.089.607
Opgelopen coupon- en overige rente	-	381
Depotrekening	-	6.665
Boekwaarde per 31 december	-	1.096.654

Het verloop van de effectenportefeuille is als volgt:

	2020	2019
Boekwaarde per 1 januari	1.096.654	992.136
Aankopen	761.603	351.262
Verkopen	-1.829.772	-343.834
Mutatie gerealiseerd waardeverschil	-14.178	20.540
Mutatie ongerealiseerd waardeverschil	-	74.889
Mutatie opgelopen coupon- en overige rente	-7.641	381
Mutatie depotrekening	-6.665	1.279
Boekwaarde per 31 december	-	1.096.654

6 Liquide middelen

	31-12-2020	31-12-2019
Rekeningen-courant banken	11.617.845	8.079.918
Spaartegoeden banken	2.574.871	3.020.492
Kas en betalingen onderweg	-	-342
	14.192.716	11.100.068
Rekeningen-courant banken:		
Centraal	11.311.097	7.863.730
Afdelingen	306.747	216.188
	11.617.845	8.079.918

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting. Om risico's zoveel mogelijk te spreiden wordt er bij verschillende banken gebankierd.

7 Reserves en fondsen

	31-12-2020	31-12-2019
Continuïteitsreserve	3.500.000	3.500.000
Reserve uit nalatenschappen	276.726	46.172
Bestemmingsfondsen	1.110.452	77.640
Overige reserve	5.130.174	2.350.079
	10.017.351	5.973.891

Toelichting op de balans (in euro's)

7.1 Continuïteitsreserve

Volgens de Richtlijn Beheer Goede Doelen van Goede Doelen Nederland mag een reserve worden aangehouden van maximaal 1,5 maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie. Onder kosten van de werkorganisatie wordt verstaan: kosten eigen personeel, huisvestingskosten, kantoor- en algemene kosten en de kosten van werving baten. Uitgaande van deze factor betekent dit dat Alzheimer Nederland ultimo 2020 maximaal afgerond € 19.700.000 kan aanhouden voor de continuïteitsreserve.

In 2020 is een continuïteits- en liquiditeitsanalyse uitgevoerd. Hierbij is een inschatting gemaakt van de gevolgen van de corona-crisis op onze organisatie. De huidige omvang van de continuïteitsreserve bleek afdoende en is wederom bepaald op € 3.500.000 (2019: € 3.500.000). Voor een verdere toelichting over de uitgevoerde analyses wordt verwezen naar het bestuursverslag bij het jaarverslag.

7.2 Reserve uit nalatenschappen

	2020	2019
Stand op 1 januari	46.172	257.529
Toevoeging	276.726	46.172
Onttrekking	-46.172	-257.529
Stand op 31 december	276.726	46.172

In overeenstemming met de richtlijnen voor de jaarverslaggeving wordt een reserve uit nalatenschappen gevormd. Alzheimer Nederland hanteert hierbij het uitgangspunt dat het bedrag aan herwaardering in de maanden januari en februari volgend op het boekjaar en betrekking hebbend op dossiers uit het boekjaar en eerder wordt toegevoegd aan het saldo van baten en lasten van het boekjaar en bij de reserves apart zichtbaar wordt gemaakt.

7.3 Bestemmingsfondsen

	31-12-2020	31-12-2019
Fonds Wetenschappelijk onderzoek	1.062.017	-
Fonds Deltaplan Dementie	30.459	33.431
Fonds Jetstone	14.650	17.605
Fonds Stichting Kubiek	3.326	17.261
Fonds Stichting Den Brinker	-	9.343
	1.110.452	77.640

Fonds Wetenschappelijk onderzoek

	2020	2019
Stand op 1 januari	-	-
Toevoeging	1.062.017	-
Onttrekking	-	-
Stand op 31 december	1.062.017	-

In een in 2020 vrijgevalen testament is bepaald dat stichting Alzheimer Nederland enig erfgenaam is in de nalatenschap. In het testament is verder opgenomen dat het de uitdrukkelijke wens is van de overledene dat hetgeen vrijkomt uit de nalatenschap alleen wordt gebruikt voor onderzoek.

Toelichting op de balans (in euro's)

<i>Fonds Deltaplan Dementie</i>	2020	2019
Stand op 1 januari	33.431	176.510
Toevoeging	497.028	606.921
Ottrekking	-500.000	-750.000
Stand op 31 december	30.459	33.431

De lotenopbrengst van de VriendenLoterij is grotendeels bestemd voor het Deltaplan Dementie. De opbrengst wordt gecorrigeerd voor het niet geoormerkte gedeelte én de door Alzheimer Nederland gemaakte investeringskosten voor het werven van nieuwe deelnemers in enig jaar.

<i>Fonds Jetstone</i>	2020	2019
Stand op 1 januari	17.605	-
Toevoeging	-	17.605
Ottrekking	-2.955	-
Stand op 31 december	14.650	17.605

Het bedrijf Jetstone heeft aan de afdeling Zuidoost Brabant in 2019 een bedrag beschikbaar gesteld van € 17.605 voor de periode 2019 tot en met 2026. Het bedrag is bestemd voor drie Alzheimer Cafés in de Peelregio met als doel om in genoemde periode iets extra's te kunnen betekenen voor de bezoekers.

<i>Fonds Stichting Kubiek</i>	2020	2019
Stand op 1 januari	17.261	24.395
Toevoeging	-	-
Ottrekking	-13.935	-7.133
Stand op 31 december	3.326	17.261

Stichting Kubiek heeft eind 2015 een bijdrage van € 75.404 geschonken met als bestemming de training, voorlichting en het equiperen van professionals, vrijwilligers, mantelzorgers en burgers bij de regionale afdeling Delft Westland en Oostland van Alzheimer Nederland. Het resterende saldo zal worden aangewend in 2021.

<i>Fonds Stichting Den Brinker</i>	2020	2019
Stand op 1 januari	9.343	82.500
Toevoeging	-	-
Ottrekking	-9.343	-73.157
Stand op 31 december	-	9.343

De Stichting Den Brinker heeft eind 2018 een toezegging gedaan dat zij de project ontwikkeling "Dat ben ik app" met een donatie van € 82.500 ondersteunen. De app is in 2020 opgeleverd en het saldo uit het bestemmingsfonds is volledig aangewend.

7.4 Overige reserve	2020	2019
Stand op 1 januari	2.350.079	1.317.809
Saldo van baten en lasten van het boekjaar	4.043.460	545.922
Mutatie reserve uit nalatenschappen	-230.554	211.358
Mutatie bestemmingsfondsen	-1.032.811	274.991
Stand op 31 december	5.130.174	2.350.079

Toelichting op de balans (in euro's)

8	Langlopende schulden	2020	2019
	Subsidieverplichtingen uit hoofde van wetenschappelijk onderzoek:		
	Stand per 1 januari	9.439.094	8.090.653
	Toekenningen	4.884.340	4.635.279
	Betalingen	-3.840.471	-3.252.306
	Vrijval aangegeane verplichtingen	-53.147	-34.532
	Stand per 31 december	10.429.815	9.439.094
		31-12-2020	31-12-2019
	Langlopend	5.715.429	5.371.700
	Kortlopend	4.714.387	4.067.394
		10.429.815	9.439.094

De vrijval op aangegeane verplichten heeft betrekking op projecten die gereed zijn en waarvan de eindrapportage opgeleverd is. De hierbij aangegeane verplichtingen zijn niet volledig benodigd geweest voor de realisatie.

9	Kortlopende schulden	31-12-2020	31-12-2019
	Subsidieverplichtingen u.h.v. wetenschappelijk onderzoek	4.714.387	4.067.394
	Crediteuren	1.393.221	790.441
	Vooruit ontvangen subsidies	-	43.206
	Vooruit ontvangen opbrengsten	114.812	72.143
	Overlopende passiva	625.874	415.676
	Vakantiegeld en vakantiedagen	434.454	363.882
	Belastingen	245.810	208.290
	Pensioenen	3.256	3.189
		7.531.815	5.964.221

De kortlopende schulden kennen een looptijd van korter dan één jaar. De reële waarde benadert de boekwaarde.

10 Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Te ontvangen bedrag vanuit een nalatenschap

In een testament is bepaald dat Alzheimer Nederland tot legataris is aangesteld in een nalatenschap met een zogenaamde tweetrapsmaking. Hiervoor hoeft de erfgenaam echter geen zekerheid te stellen. Het legaat bedraagt € 100.000 en zal 3 maanden na overlijden van de erfgenaam uitgekeerd worden aan Alzheimer Nederland. Vanwege het ontbreken van de zekerheidsstelling is het legaat in 2018 gewaardeerd op € 1.

Huurverplichting pand Stationsplein, Amersfoort

Op 15 maart 2013 is de huurovereenkomst met een looptijd van 10 jaar voor het pand aan het Stationsplein te Amersfoort afgesloten. Eind 2019 is overeengekomen deze huurovereenkomst te verlengen tot en met 14 maart 2033. Dit betreft de huur van circa 1.050 m2 kantoorruimte op de 4e verdieping, een aandeel in de algemene ruimtes op de niveaus -2, -1, begane grond en 1 en een aantal parkeerplaatsen. Deze objecten worden gehuurd van de Stichting Huisvesting van het Huis voor de Gezondheid. De hiermee samenhangende huurlasten bedragen:

Toelichting op de balans (in euro's)

1 jaar	€ 233.592
1 - 5 jaar	€ 1.167.962
> 5 jaar	€ 1.683.811

Voorziening financieel risico huurverplichting pand Statiosplein, Amersfoort

Alzheimer Nederland is gehuisvest in het Huis voor de Gezondheid (HvdG) samen met vier andere gezondheidsfondsen: Longfonds, MIND, Diabetesfondsen en MLDS. Stichting HvdG heeft als huurder van het pand een huurovereenkomst afgesloten en separaat overeenkomsten opgesteld met de afzonderlijke fondsen. Met ingang van 15 maart 2020 is een nieuwe huurovereenkomst afgesloten met de verhuurder aan het HvdG, met een looptijd tot 15 maart 2033. Het bestuur van de Stichting HvdG wordt gevormd door de bestuurders van de vijf fondsen.

De fondsen zijn in dit kader bij bestuursbesluit een verplichting aangegaan naar elkaar met betrekking tot een mogelijk financieel risico dat kan optreden bij een of meer van de fondsen als gevolg van onvoorziene financiële omstandigheden, waardoor aanleiding kan zijn om een deel van de gehuurde ruimte af te moeten stoten. Dit besluit is genomen ter vervanging van een in de huurovereenkomst op te nemen breakoptie. De maximaal gezamenlijke verplichting bedraagt € 565.000, waarvan het aandeel voor Alzheimer Nederland maximaal € 130.063 bedraagt. De fondsen kunnen slechts éénmalig aanspraak maken op een uitkering uit deze gezamenlijke verplichting, zijnde per 1 maart 2028. De hoogte van de betreffende uitkering zal naar rato van het aantal af te stoten vierkante meters worden vastgesteld en kan nimmer meer bedragen dan 50% van het bedrag dat overeenkomt met het sinds het sluiten van de nieuwe huurovereenkomsten geldende aantal vierkante meters. Een en ander is vastgelegd in een onderhavige overeenkomst tussen de fondsen.

CRM systeem Nexios

In het CRM systeem Nexios is in 2020 een verplichting aangegaan voor de ontwikkeling van een centraal klantbeeld. De ingebruikname hiervan wordt in februari 2021 verwacht. Op basis van de in 2020 aangegane verplichtingen, zijn de hiermee voor 2021 nog samenhangende lasten € 40.000 (inclusief BTW).

Toelichting op staat van baten en lasten (in euro's)

	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
BATEN			
11 Baten van particulieren			
11.1 Collecte	1.740.173	2.183.000	2.010.729
11.2 Nalatenschappen	8.311.007	4.100.000	3.444.101
11.3 Donaties en giften	11.811.400	11.375.000	10.861.718
11.4 Overige baten particulieren	418.939	1.000.000	908.306
	22.281.518	18.658.000	17.224.854
11.1 Collecte			
Landelijke collecte november	1.549.361		1.810.144
Landelijke collecte vorig jaar	2.461		2.954
Regionale collectes buiten collecteperiode	61.056		153.365
Online Collectebus	127.294		44.266
	1.740.173	2.183.000	2.010.729
Het aantal collectanten tijdens de huis-aan-huis-collecte in november 2020 bedroeg 10.616 (2019: 20.390). De gemiddelde opbrengst van een collectebus was in 2020 € 95,90 (2019: € 88,78).			
11.2 Nalatenschappen			
Opbrengsten lopend boekjaar	7.344.455		2.819.746
Herwaardering eerdere jaren	966.552		624.355
	8.311.007	4.100.000	3.444.101
Alzheimer Nederland heeft in 2020 153 nieuwe nalatenschappen ontvangen (2019: 113).			
11.3 Donaties en giften			
Particuliere fondsenwerving	10.786.421	10.300.000	9.647.760
Major giving	900.502	900.000	958.072
Donaties en giften via regionale afdelingen	124.478	175.000	255.886
	11.811.400	11.375.000	10.861.718
Het donateursprogramma is opgebouwd uit de volgende onderdelen: automatische incasso's van vaste donateurs, overige donaties en giften uit onder andere mailingacties, het major donor programma en programma's bij de regionale afdelingen.			
De opbrengst uit automatische incasso's bedraagt in 2020 € 8.687.132 (2019: € 7.530.631).			
Het aantal gevers in 2020 bedroeg 229.242 (2019: 199.115). Hiervan waren er 126.278 donateurs met een automatische incasso (2019: 114.309). Het gemiddelde donatiebedrag was in 2020 € 55,00 (2019: € 52,81).			
11.4 Overige baten particulieren			
Giftboxen voor particulieren	134.271	280.000	288.044
Actiewebsite voor particulier initiatief	284.667	720.000	620.262
	418.939	1.000.000	908.306

Toelichting op staat van baten en lasten (in euro's)

	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
12 Baten van bedrijven			
Bedrijfsdonaties	408.517	350.000	531.207
	408.517	350.000	531.207
13 Baten van loterijorganisaties			
VriendenLoterij - eenmalige bijdrage	100.000	-	-
VriendenLoterij - ongeoormerkte vaste jaarbijdrage	200.000	200.000	200.000
VriendenLoterij - geoormerkte lotenopbrengst	844.616	873.000	1.086.731
Grote Club Actie - Support Actie	15.985	15.000	17.384
	1.160.601	1.088.000	1.304.115

VriendenLoterij - Eenmalige bijdragen

Alzheimer Nederland heeft samengewerkt met de VriendenLoterij bij de totstandkoming van het TV-programma Restaurant Misverstand. De opnames hebben plaatsgevonden in hun restaurant La Lotteria. De eenmalige financiële bijdrage van de VriendenLoterij heeft betrekking op de bijdrage voor de productie van de TV-serie.

VriendenLoterij - Ongeoormerkte vaste jaarbijdrage

De jaarlijkse ongeoormerkte vaste jaarbijdrage maakt onderdeel uit van de overeenkomst met de VriendenLoterij. Deze samenwerking is door de VriendenLoterij verlengd vanaf 1 januari 2021 met 5 jaar.

VriendenLoterij - Geoormerkte lotenopbrengst

Wij werken samen met de VriendenLoterij door loten te werven. De helft van ieder lot gaat naar organisaties die zich richten op gezondheid en welzijn in Nederland. De gelden worden grotendeels opgenomen en aangewend vanuit het bestemmingsfonds Deltaplan Dementie.

Grote Club Actie - Support Actie

De SupportActie is een nationale loterij waarmee Nederlandse verenigingen, organisaties, goede doelen, stichtingen en instellingen fondsen kunnen werven. Van de opbrengst van de lotenverkoop gaat 80% rechtstreeks naar de organisatie die door de Supporter gesteund wordt. Elk kwartaal vindt er een trekking van de loterij plaats.

14 Baten van subsidies van overheden			
14.1 Subsidies van overheden via landelijke organisatie	1.933.622	2.107.722	2.351.411
14.2 Subsidies van overheden via regionale afdelingen	370.668	300.000	321.679
	2.304.290	2.407.722	2.673.090
14.1 Subsidies van overheden via landelijke organisatie			
VWS subsidie - Samen dementievriendelijk	1.825.591	2.038.722	2.141.187
(Inter-) nationale projectsubsidies	52.568	1.500	99.375
Instellingssubsidie	23.511	45.000	45.000
Overige projectsubsidies	31.952	22.500	65.849
	1.933.622	2.107.722	2.351.411

Het ministerie van VWS heeft voor de periode van 1-1-2016 tot en met 30-06-2021 een projectsubsidie van maximaal € 10.022.876 verleend ten behoeve van het programma 'Samendementievriendelijk'.

Met dit programma bevorderen we, in samenwerking met PGGM en in het kader van het Deltaplan Dementie, dat de Nederlandse bevolking meer kennis opdoet over dementie en leert die kennis om te zetten in hulp aan mensen met dementie en hun mantelzorgers.

De subsidies bij Alzheimer Nederland hebben een incidenteel karakter.

Toelichting op staat van baten en lasten (in euro's)

Werkelijk
2020

Begroting
2020

Werkelijk
2019

14.2 Subsidies van overheden via regionale afdelingen

De 48 regionale afdelingen van Alzheimer Nederland verkrijgen via gemeentelijke instanties subsidiegelden. Deze gelden zijn vooral bestemd voor de medefinanciering van de exploitatie van bijna 260 Alzheimer Cafés.

15 Baten van organisaties zonder winststreven

Bedrijfsdonaties	133.000		151.750
Vermogensfondsen	289.736		583.929
Religieuze instellingen en stichtingen	216.294		261.816
Overig	165		2.704
	639.195	850.000	1.000.199

16 Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten

Verkoop goederen webshop	2.607	7.000	5.726
	2.607	7.000	5.726

In afwijking op de RJ 650 zijn de baten als netto-omzet opgenomen in plaats van de brutowinst. De kostprijs van de verkopen is in eerdere jaren verantwoord. Hierdoor is de brutowinst niet meer te herleiden.

17 Overige baten

Overige baten	24.172	70.000	86.558
	24.172	70.000	86.558

De overige baten zijn vooral afgenomen doordat het trainingsprogramma in het kader van 'Samendementievriendelijk' als gevolg van corona niet heeft kunnen plaatsvinden. In 2020 bedraagt de ontvangen vergoeding voor het geven van trainingen bij organisaties ruim € 15.300 (2019: € 60.485).

Toelichting op staat van baten en lasten (in euro's)

LASTEN

18 Toerekening kosten eigen organisatie (bijlage 3 RJ 650)

		ref. 18.1	ref. 18.2	ref. 18.3	ref. 18.4	ref. 18.5			
		Wetenschap- pelijk onder- zoek	Belangen- behartiging en hulp	Communicatie en publieks- voorlichting	Wervings- kosten	Beheer en administratie	Totaal 2020	Begroting 2020	Totaal 2019
Bestedingen aan doelstellingen	ref. 19	4.903.489	3.051.078	1.607.256	-	-	9.561.823	10.132.272	9.518.477
Kosten eigen werkorganisatie									
Directe wervingskosten	ref. 20	-	-	2.898.023	1.932.015	-	4.830.038	5.252.529	4.584.800
Personeelskosten	ref. 21	650.170	2.310.154	1.603.965	1.046.627	491.707	6.102.623	6.610.323	6.124.464
Huisvestingskosten	ref. 22	44.986	159.843	110.981	72.418	34.022	422.251	345.000	338.526
Kantoorkosten	ref. 23	37.123	131.904	91.582	59.760	28.075	348.444	296.000	290.091
Bestuurskosten	ref. 24	-	-	-	-	13.108	13.108	10.000	15.146
Overige algemene kosten	ref. 25	119.695	425.293	295.286	192.681	90.522	1.123.476	1.358.000	1.217.254
Afschrijvingen	ref. 26	-	-	-	-	270.953	270.953	299.000	219.223
Subtotaal		851.974	3.027.194	4.999.837	3.303.500	928.387	13.110.893	14.170.852	12.789.505
Totaal		5.755.463	6.078.272	6.607.093	3.303.500	928.387	22.672.716	24.303.124	22.307.982

Het model van kostentoerekening maakt duidelijk hoe Alzheimer Nederland de gemaakte kosten verdeeld heeft over de doelstellingen, de werving van baten én beheer en administratie. De totalen van de verschillende kolommen komen overeen met de bedragen in de staat van baten en lasten over 2020.

Toelichting op staat van baten en lasten (in euro's)

18 Toelichting op de toerekening kosten eigen organisatie

In het model van de kostentoerekening worden de kosten die Alzheimer Nederland maakt, verdeeld over de doelstellingen, de werving baten en beheer en administratie. De totalen van de verschillende kolommen komen overeen met de bedragen die zijn opgenomen in de staat van baten en lasten over 2020 en de toelichting daarop. Uit de kostentoerekening wordt duidelijk hoe de door Alzheimer Nederland gemaakte kosten zijn verdeeld.

De doelstellingen van Alzheimer Nederland zijn als volgt onderverdeeld:

- Wetenschappelijk onderzoek;
- Belangenbehartiging en hulp;
- Communicatie en publieksvoorlichting.

Wijze van toerekening:

- Direct toerekenbare kosten, kosten waarvoor een factuur is ontvangen of een contractuele verplichting is aangegaan, worden direct toegerekend aan de betreffende doelstelling.
- Directe kosten voor werving baten worden voor 60% toegerekend aan de doelstelling communicatie en publieksvoorlichting en 40% aan de werving baten.
- De personeelskosten van de doelstellingen worden direct toegerekend aan de betreffende doelstelling. De personeelskosten van de overige onderdelen van de organisatie worden op basis van schattingen van de directie toegerekend aan de doelstellingen, werving baten en beheer en administratie. Jaarlijks worden deze schattingen geëvalueerd door de directie.
- Huisvestingskosten, kantoorkosten, ICT & informatiemanagement en overige algemene kosten volgen het aandeel van de personeelskosten aan de doelstellingen, werving baten en beheer en administratie.
- Bestuurskosten, rente- en bankkosten en afschrijvingskosten worden direct toegerekend aan de verschillende bestemmingen.

	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
19 Doelbestedingen			
19.1 Wetenschappelijk onderzoek	4.903.489	4.944.500	4.818.586
19.2 Belangenbehartiging en hulp	3.051.078	3.697.772	3.295.103
19.3 Communicatie en publieksvoorlichting	1.607.256	1.490.000	1.404.788
	9.561.823	10.132.272	9.518.477
19.1 Specificatie doelbestedingen wetenschappelijk onderzoek			
Innovatieve subsidieronde	2.200.000	2.000.000	2.061.363
Subsidies	2.159.157	2.343.970	1.880.755
Deltaplan Dementie (Fondsen)	500.000	478.530	750.000
Overig	44.332	122.000	126.468
	4.903.489	4.944.500	4.818.586

De kosten voor wetenschappelijk onderzoek betreffen deels de kosten op toekenningen voor langlopende subsidieverplichtingen, die zijn opgenomen onder de langlopende schulden. De besteding aan subsidies is inclusief € 53.147 van vrijgevallen (niet tot uitkering gekomen) subsidieverplichtingen. In 2019 was dit € 34.532.

Toelichting op staat van baten en lasten (in euro's)

	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
19.2 Specificatie doelbestedingen belangenbehartiging en hulp			
Regionale afdelingen	646.513	1.114.500	951.174
Online platform Dementie.nl	851.677	930.322	602.548
Samen dementievriendelijk	1.168.195	1.080.950	1.216.085
Dialogoog en landelijke hulp	20.925	150.000	94.168
Belangenbehartiging en zorgvernieuwing	282.071	370.000	301.385
Overige kosten	81.696	52.000	129.743
	3.051.078	3.697.772	3.295.103

De kosten voor deze doelstelling hebben betrekking op het bieden van hulp, zowel op landelijk als regionaal niveau. Ook belangenbehartiging en zorgvernieuwing vallen hieronder. Het betreffen materiële kosten op basis van facturen of contractverplichtingen.

19.3 Specificatie doelbestedingen communicatie en publieksvoorlichting			
Merkcampagnes en advertenties	1.164.650	990.000	912.155
Merkonderzoek	55.349	40.000	52.202
Merkbewaking	7.930	10.000	6.018
Merkstrategie	26.263	40.000	83.021
Communicatiemiddelen	185.856	234.000	212.241
Online Kanalen	116.838	130.000	112.252
Pers en media	37.458	30.000	18.695
Projecten	7.200	10.000	4.839
Algemeen	5.713	6.000	3.366
	1.607.256	1.490.000	1.404.788

De kosten van deze doelstelling hebben betrekking op het vergroten van de kennis over dementie bij het algemeen publiek en het bevorderen van meer begrip in de samenleving voor mensen met dementie en hun naasten.

20 Directe Wervingskosten			
Collecte	348.767	385.000	302.393
Particuliere fondsenwerving	3.749.579	3.664.486	3.353.002
Werving en upgrading online	302.831	325.000	284.871
Nalatenschappen	232.244	302.414	163.582
Major donor programma en regionale fondsenwerving	11.707	27.414	15.199
Zakelijke markt	16.475	88.214	54.833
Acties derden - particulier initiatief	27.872	210.000	161.083
Acties derden - loterijorganisaties	53.480	150.000	152.030
Overige	87.083	100.000	97.806
	4.830.038	5.252.529	4.584.800

Percentage wervingskosten	12%	15%	14%
---------------------------	-----	-----	-----

In het percentage wervingskosten worden de wervingskosten gedeeld door de som van de geworven baten. De wervingskosten zijn hierbij inclusief de toerekening van de kosten uit de werkorganisatie van Alzheimer Nederland.

Toelichting op staat van baten en lasten (in euro's)

	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
21 Personeelskosten			
21.1 Salarissen, inclusief sociale lasten	5.551.510	5.846.323	5.364.586
21.2 Overige personeelskosten	659.330	839.000	843.820
21.3 Doorbelasting personeelskosten	-108.218	-75.000	-83.942
	6.102.623	6.610.323	6.124.464

Personeel eigen organisatie

Op basis van een fulltime dienstverband waren gedurende het verslagjaar gemiddeld 78,1 werknemers in dienst van de stichting (2019: 80,9).

21.1 Salarissen incl. sociale lasten

Bruto beloningen	4.510.938		4.425.707
Sociale lasten	723.838		688.596
Pensioenlasten	412.917		409.175
Uitkering WIA/Verzuim verzekering	-66.162		-
Ontvangen ziekengeld en WAO-uitkeringen	-30.020		-49.801
UWV Compensatie transitie vergoeding	-		-75.000
Kosten voorziening loondoorbetaling langdurig zieken	-		-34.092
	5.551.510	5.846.323	5.364.586

21.2 Overige personeelskosten

Inhuur derden	304.090	340.000	335.407
Reis- en verblijfskosten	75.749	260.000	238.387
Onkostenvergoeding	9.588	2.500	1.404
HR Juridisch advies	43.541	10.000	14.990
Personeelsadvertenties	12.782	15.000	16.846
Studie- en opleidingskosten	67.389	75.000	83.665
Ziekengeldverzekering en vitaliteitsbeleid	91.620	80.000	71.399
Overige personeelskosten	54.571	56.500	81.723
	659.330	839.000	843.820

21.3 Doorbelasting personeelskosten

Een aantal fte's uit het formatieplan wordt (mede) gefinancierd door derden:

- European Grant Manager medegefinancierd door onze Duitse en Franse counterparts.
- Secretariële ondersteuning bij de coöperatie Deltaplan Dementie
- Medewerker bij stichting Kenniscentrum Dementie op Jonge Leeftijd.
- Medewerker bij ondersteuning productie Restaurant Misverstand voor SBS6

Toelichting op staat van baten en lasten (in euro's)

21.4 Bezoldiging directie en Raad van Toezicht

Het jaarinkomen van de individuele bestuurders (in loondienst) blijft binnen het maximum van € 141.765 (1 FTE/12 mnd.) volgens de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties. Ook het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellingen, de pensioenlasten en de overige beloningen op termijn samen, blijven binnen het in de regeling opgenomen maximum van € 201.000.

Voor een toelichting op het beleid en de uitgangspunten voor de directiebezoldiging wordt verwezen naar het bestuursverslag bij het jaarverslag.

De Raad van Toezicht van Alzheimer Nederland doet zijn werk op vrijwillige basis en hiervoor zijn geen vergoedingen verstrekt anders dan een vergoeding voor gemaakte onkosten. Aan de toezichthouders zijn evenmin leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

Bezoldiging directie

<u>Naam:</u>	G.J. Wilmink
<u>Functie:</u>	Directeur- Bestuurder
<u>Dienstverband:</u>	
Aard	Onbepaalde tijd
Uren	38
Parttime percentage	100%
Periode	01-01 t/m 31-12
<u>Bezoldiging:</u>	
Jaarinkomen	
Bruto loon/salaris	122.615
Vakantiegeld	9.809
	132.424
Pensioenlasten (werkgeversdeel)	12.401
Totaal 2020	144.825
Totaal 2019	141.141

	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
22 Huisvestingskosten			
Huur	226.808		249.961
Servicekosten	55.664		47.240
Overige huisvestingskosten	225.943		126.649
Doorbelasting huisvestingskosten	-86.164		-85.324
	422.251	345.000	338.526

Sinds februari 2013 is Alzheimer Nederland gevestigd in het Huis voor de Gezondheid aan het Stationsplein te Amersfoort. Hier huren wij de vierde etage en betalen een vergoeding voor het gebruik van de algemene ruimten op de niveaus -2, -1, begane grond en 1. Tevens huren wij 11 parkeerplaatsen in de nabijgelegen parkeergarage.

Toelichting op staat van baten en lasten (in euro's)

De doorbelasting huisvestingskosten heeft betrekking op het onderverhuren van m2 aan het Nederlands Gebarencentrum en de coöperatie Deltaplan Dementie.

	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
23 Kantoorkosten			
Kantoorbenodigdheden	12.206		15.745
Porti	222.712		152.834
Contributies en abonnementen	41.765		45.001
Drukwerk	4.526		17.672
Assuranties	57.697		57.011
Overige kantoorkosten	9.536		1.829
	348.444	296.000	290.091
24 Bestuurskosten			
Overige bestuurskosten	13.108		15.146
	13.108	10.000	15.146
25 Overige algemene kosten			
ICT - Software, hosting, beheer en onderhoud	883.999	1.048.000	929.404
Administratieve dienstverlening	105.555	100.000	89.548
Accountantskosten	47.600	47.000	46.171
Organisatie- en advieskosten	37.755	70.000	55.803
Data Intelligence	-	23.000	-
Webshop informatiemateriaal	40.860	30.000	60.558
Overige	7.708	40.000	35.770
	1.123.476	1.358.000	1.217.254
26 Afschrijvingskosten			
ICT - Immateriële vaste activa	161.984	175.000	113.781
ICT - Apparatuur	50.795	79.000	48.801
Verbouwingen	23.179	25.000	22.206
Inventaris	34.995	20.000	34.435
	270.953	299.000	219.223

Toelichting op staat van baten en lasten (in euro's)

	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
27 Saldo financiële baten en lasten			
Dividend en rente	14.832		17.337
Gerealiseerd beleggingsresultaat	-14.178		20.540
Ongerealiseerd beleggingsresultaat	-		74.889
Opgelopen nog te ontvangen couponrente obligaties	-7.641		381
	-6.988	-	113.147
Kosten beleggingen	-3.208		-6.442
Netto beleggingsresultaat	-10.196	-	106.705
Bankkosten	-94.529	-90.000	-78.550
Saldo financiële baten en lasten	-104.725	-90.000	28.155

RATIO'S

De RJ 650 en de erkenningsregeling van het CBF schrijven het hanteren van een aantal ratio's voor die hieronder worden toegelicht. Deze ratio's zijn voor Alzheimer Nederland een belangrijk financieel sturingsinstrument.

	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
Percentage wervingskosten	12%	15%	14%
Besteed aan doelstelling	81%	81%	82%
Besteed aan wervingskosten	15%	14%	14%
Besteed aan kosten beheer en administratie	4%	4%	4%

Percentage wervingskosten ten opzichte van de geworven baten

Deze norm betreft de verhouding tussen de kosten werving baten en de som van geworven baten. Het streefpercentage van Alzheimer Nederland is 15-20%. Het lage percentage in 2020 van 12% wordt voor een belangrijk deel verklaard door de baten uit nalatenschappen.

Bestedingen

Alzheimer Nederland gaat uit van een streefpercentage van minimaal 80% doelbesteding en maximaal 5% kosten beheer en administratie. Het gehanteerde referentiekader bij de bestedingen kent dus de volgende onderlinge verhouding:

- Doelstellingen	80%
- Wervingskosten	15%
- Kosten beheer en administratie	5%

De erkenningsregeling van het CBF geeft aan dat de verhouding in elk geval als redelijk wordt beschouwd als het percentage doelbesteding over de afgelopen drie jaar minimaal 70% bedraagt. Bij Alzheimer Nederland bedraagt dit 82%.

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

Vaststelling en goedkeuring

De vaststelling door het bestuur en de goedkeuring door de Raad van Toezicht van Alzheimer Nederland van de jaarrekening 2020 heeft plaats gevonden in een gezamenlijke vergadering op 7 april 2021.

mevr. G.J. Wilmink - directeur-bestuurder

mr. drs. J.W.E. Spies - voorzitter Raad van Toezicht

drs. M. Bolle - lid Raad van Toezicht

drs. V.P. van den Boogert - lid Raad van Toezicht

prof. dr. V.E. Lemmens - lid Raad van Toezicht

drs. J.A.L. de Keijzer - lid Raad van Toezicht

ir. F.A.M. Spijkers - lid Raad van Toezicht

Deel III

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht van Stichting Alzheimer Nederland

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Stichting Alzheimer Nederland te Amersfoort gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de reserves en fondsen van Stichting Alzheimer Nederland per 31 december 2020 en van het saldo van baten en lasten over 2020 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2020;
2. de staat van baten en lasten over 2020; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Alzheimer Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- overige gegevens;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de raad van toezicht dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad van toezicht over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Rotterdam, 7 april 2021

Mazars N.V.

w.g. drs. D.D. Plouvier RA

Colofon

Projectleiding en eindredactie	Alzheimer Nederland
Vormgeving	Studio Michelangela, Utrecht
Tekst	Alzheimer Nederland
Fotografie	Jan Peter Fiering, Janita Sassen, William Rutten en Friso Keuris, Ilvy Njiokiktjien